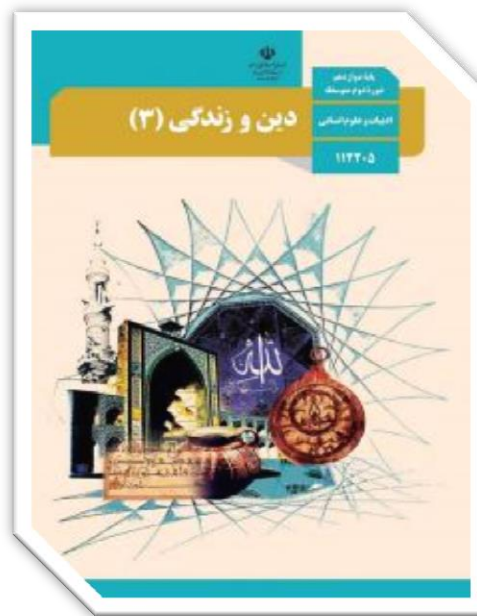

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش متوسطه
دفتر آموزش متوسطه نظری

سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی ۳

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در **استان کرمانشاه**

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

همکاران محترم، اولیای گرامی، دانش آموزان عزیز

سلام بر شما

استحضار دارید که بهره گرفتن از روش پرسش و پاسخ - که قرن ها پیش از این مورد تاکید کتاب آسمانی ما قرار گرفته - امر یاددهی و یادگیری را بسیار تسهیل خواهد نمود. اهمیت این امر تا آن جاست که پیشوایان الهی علیهم السلام سؤال نیک را نیمی از دانش دانسته اند: *حَسَنُ السَّوَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ*. بلکه باید دانست که پرسش نیک نه تنها موجب کسب دانش می باشد، بلکه توانایی طرح سؤال - خود - نشان دانی است:

هم سوال از علم خیزد هم جواب هم چنانکه خار و گل از خاک و آب

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه با همکاری سرگروه های محترم استانی درس دین و زندگی و برخی دبیران برارنده دین و زندگی در سراسر کشور، اقدام به تهیه مجموعه ارزشمند پیش روی نموده است که حاوی سوالات و پاسخنامه درس به درس از کتاب دین و زندگی دوازدهم (تجربی-ریاضی) است. برخورد لازم می دانیم ضمن قدردانی از زحمات این همکاران مجرب و کارآزموده در تهیه این مجموعه، آن را در اختیار فرهنگیان و دانش آموزان گرامی قرار دهیم تا در سالی که برای نخستین بار امتحان دین و زندگی پایه دهم و یازدهم به شکل نهایی برگزار می گردد، با کمک گرفتن از روش پرسش و پاسخ، به تثبیت و تعمیق معارف اسلامی در ذهن سرمایه های اصلی ایران اسلامی - یعنی دانش آموزان عزیز - یاری رسانند. ناگفته پیداست که فهم عمیق تر، ارتقای سطح نمرات را نیز - که بی شک مطلوب همگان است - در پی خواهد داشت.

امید می رود همکاران و اولیای گرامی با توجه شایسته به این روش قرآنی؛ متعلمان و فرزندان خود را به استفاده از این مجموعه تشویق نمایند. هم چنین امیدواریم دانش آموزان عزیز - با درک اهمیت طرح پرسش از مباحث درسی - ضمن بهره گیری از سوالاتی که در اختیار آنان قرار گرفته است و رجوع به پاسخ مربوط به هر سوال در متن کتاب درسی (باتوجه به آدرس مندرج در صفحه پاسخنامه مربوطه) خود به طرح پرسش های متنوع تر و افزون تر نیز بپردازند.

با کمال اشتیاق در انتظار دریافت پرسش های جدید طراحی شده از سوی شما هستیم. ارانه ی هر گونه انتقاد، راهکار و پیشنهاد از سوی شما همراهان گرامی ما را در ارانه ی خدمات افزون تر یاری خواهد نمود. پیشاپیش از همکاری صمیمانه ی شما سپاسگزاریم و این مجموعه ارزشمند را تقدیم به جامعه دبیران و دانش آموزان متوسطه دوم خواهیم نمود.

دبیر دبیرخانه دین و زندگی مدیریت خانواده مستقر در استان کرمانشاه

سحر حقیقی پاک

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

فهرست مطالب:

درس اول		۴
درس دوم		۸
درس سوم		۱۱
درس چهارم		۲۰
درس پنجم		۲۳
درس ششم		۲۶
درس هفتم		۳۰
درس هشتم		۳۵
درس نهم		۳۸
درس دهم		۴۴

درس اول

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی – مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		 دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی استان کرمانشاه کرماتشاه
کتاب: دین و زندگی: ۳		سوالات درس ...اول..
رشته : تجربی، ریاضی، فنی		پایه : دوازدهم
طراحی توسط استان : کرمانشاه		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲
ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	با توجه به آیه "انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنى الحميد" نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟	۱۰
۲	با تدبر در آیه "یسأله من فی السماوات والارض کل یوم هو فی شان" منظور از اینکه خداوند هر لحظه دست اندرکار امری است چیست؟	۱۰
۳	با توجه به آیه "الله نور السماوات و الارض" معنای این که خداوند نور آسمانها و زمین است، چیست؟	۱۱
۴	با تدبر در حدیث "ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه" معرفت عمیق و والای حضرت از زبان ایشان چگونه بیان شده است؟	۱۲
۵	حدیث "تفکروا فی کل شی و لا تفکروا فی ذات الله" در بر دارنده چه پیام مهمی می‌باشد؟	۱۳
۶	بر اساس حدیث پیامبر "تفکروا فی کل شی و لا تفکروا فی ذات الله" چرا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟	۱۳
۷	بیت "ذات نیافته از هستی بخش/چون تواند که بود هستی بخش" بیانگر چه مفهومی از نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است؟	۷
۸	با توجه به استدلال نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش، از بیت «خشک ابری که بود ز آب تھی //ناید از وی صفت آب دهی» چه مفهومی دانسته می‌شود؟	۷
۹	با توجه به بیت "ما چو ناییم و نوا درما ز توست/ ماچوکوهیم و صدا درما ز توست" موجودات در چه شرایطی به خداوند نیازمند هستند؟	۱۰
۱۰	بیت "دلی کز معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید اول خدا دید" در بر دارنده چه مفهومی می‌باشد؟	۱۱
۱۱	با توجه به بیت "به هر جا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا تو بینم" معرفت عمیق و والا چیست؟	۱۱
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۲	هر کدام از انسانها بر اساس ، با تمام وجود خدا را در می یابد و حضورش را درک می کند.	۷
۱۳	یک موجود فقط در صورتی در وجود خود به دیگری نیازمند نیست که خودش باشد.	۷
۱۴	قرآن کریم رابطه ی میان خدا و جهان هستی را با کلمه بیان می کند.	۱۱
۱۵	خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات خود را از او می گیرند و به سبب وجود او آشکار می-شوند.	۱۱
۱۶	لازمه ی شناخت هر چیزی به آن است.	۱۲
۱۷	ما به دلیل محدود بودن ذهن ، نمی توانیم امور نامحدود را تصور کنیم.	۱۲
۱۸	گرچه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم اما نمی توانیم او را دریابیم.	۱۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح /غلط) مشخص کنید.		
۱۹	هر پدیده ای که وجودش از خودش نباشد، برای موجود شدن نیازمند به پدیده ای است که ذاتا موجود باشد. (ص غ)	۷
۲۰	هر وجودی نیازمند پدیدآورنده است. (ص غ)	۷
۲۱	نیازمندی موجودات به خداوند منحصر به مرحله ی بوجود آمدن و پدیدار شدن است. (ص غ)	۹

۹	همچنان که یک مدرسه پس از ساخته شدن بی نیاز از بنا است، موجودات نیز پس از پیدایش، بی نیاز از خدایند. (ص غ)	۲۲
۹ و ۷	زبان حال دائمی موجودات، عرض نیاز به خداوند هم در مرحله پیدایش و هم در مرحله بقاست. (ص غ)	۲۳
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۷ و ۱۲	هر یک از موارد سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (الف) به روشنی در می یابیم که جهان دارای آفریننده ای حکیم است. دسترسی (ب) موضوعاتی که ذهن ما توان و گنجایش فهم چپستی و ذات آنها را دارد. نامحدود (ج) موضوعاتی که نمی توانیم چگونگی وجودشان را در یابیم. فطری (د) لازمه شناخت هر چیزی می باشد. محدود نیازمندی در بقا	۲۴
۹ و ۱۱	هر یک از گزاره های سمت راست به کدامیک از عناوین سمت چپ ارتباط دارد؟ (الف) جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است. نیازمندی جهان به خدا در پیدایش (ب) پیامبر (ص) عاجزانه از خدا می خواهد که حتی برای یک لحظه، او را به حال خود واگذار نکند. ۲. نیازمندی جهان به خدا در بقا (ج) هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی محسوب می شود. هستی آگاهی، سرچشمه بندگی	۲۵
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۷	پدیده هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به چه چیزی هستند؟	۲۶
۷ و ۹	نیازمندی جهان به خداوند شامل چه مراحل می شود؟	۲۷
۱۰	ثمره درک نیازمندی به خدای بی نیاز چیست؟	۲۸
۱۲	چرا رسیدن به معرفت عمیق و والا برای جوانان قابل دسترس تر است؟	۲۹
۱۳	لازمه شناخت هر چیزی چیست؟	۳۰
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۷	پدیده:	۳۱
۱۱	نور:	۳۲
۱۲	معرفت عمیق و والا:	۳۳
۱۲	امور محدود:	۳۴
۱۲	امور نامحدود:	۳۵
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۷	با توجه به مقدمه اول نیازمندی جهان در پیدایش به خدا، ما و اشیای پیرامون ما چه ویژگی داریم؟	۳۶
۷	مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش، بیانگر چه موضوعی است؟ (با ذکر مثال)	۳۷
۹	نیاز جهان به خداوند چه موقع قطع یا کم می شود؟ (با ذکر مثال پاسخ را توضیح دهید.)	۳۸
۹	چرا موجودات دائما به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند؟	۳۹
۱۰	افزایش عبودیت و بندگی چگونه حاصل می شود؟	۴۰
۱۰	چرا پیامبر با مقام و منزلت والای خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند درخواست می کند که او را به خود وا مگذارد؟	۴۱
۱۱	خداوند نور هستی است، یعنی چه؟ توضیح دهید.	۴۲

۴۳	چرا هر چیزی در این جهان آیه ای از آیات الهی محسوب می شود؟	۱۱
۴۴	چرا با این که ما به وجود خداوند پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم، اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم؟	۱۲
۴۵	در حدیث " لا تفکروا فی ذات الله " چرا انسان از تفکر در چیستی خداوند منع شده است؟	۱۲

ردیف	پاسخنامه درس اول	صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار)		
۱	نیاز در پیدایش و بقا	۱۰
۲	زیرا خداوند هستی بخش است و به درخواست پیوسته موجودات از خودش پاسخ می دهد.	۱۰
۳	یعنی تمام موجودات وجود خود را از خداوند می گیرند و بواسطه او پا به عرصه هستی می گذارند.	۱۱
۴	قبل و بعد و با هر چیزی خدا را دیدن	۱۲
۵	با این که ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم، اما ذات و چیستی او را نمی توانیم بشناسیم.	۱۳
۶	به دلیل نامحدود بودن ذات الهی و محدود بودن ذات انسان	۱۳
۷	مقدمه دوم، پدیده ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد.	۷
۸	پدیده ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد.	۷
۹	نیازمندی دائمی (نیازمندی در پیدایش و بقا)	۱۰
۱۰	آنان که با دقت اندیشه در جهان هستی می نگرند در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند.	۱۱
۱۱	اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند.	
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۲	فطرت خویش	۷
۱۳	ذاتا موجود	۷
۱۴	نور	۱۱
۱۵	وجود	۱۱
۱۶	احاطه و دسترسی	۱۲
۱۷	ذات	۱۲
۱۸	ذات و چیستی	۱۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۹	صحیح	۷
۲۰	غلط	۷
۲۱	غلط	۹
۲۲	غلط	۹
۲۳	صحیح	۷ و ۹

د) کشف ارتباط (وصل کنید)			
۲۴	الف) ۳ د) ۱	ب) ۴	ج) ۲
۲۵	الف) ۲	ب) ۴	ج) ۳
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۲۶	نیازمند به پدیدآورنده ای که خودش پدیده نباشد.		
۲۷	همه مراحل یعنی نیازمندی در پیدایش و بقا		
۲۸	بندگی خداوند		
۲۹	بدلیل داشتن پاکی و صفای قلب		
۳۰	احاطه و دسترسی		
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.			
۳۱	اموری که وجودشان از خودشان نیست.		
۳۲	آن چیزی که خودش پیدا و آشکار است و سبب آشکار شدن و پیدایی چیزهای دیگر نیز می شود.		
۳۳	اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند.		
۳۴	موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار می گیرند.		
۳۵	موضوعاتی که نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد.		
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)			
۳۶	اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. در اشیای پیرامون نیز که بیندیشیم، آنها را همین گونه می بینیم، حیوانات، گیاهان، جمادات، زمین و ... همه را پدیده هایی می یابیم که وجودشان از خودشان نبوده و نیست.		
۳۷	پدیده ها که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد؛ همانطور که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خودش شیرین باشد.		
۳۸	برای مثال مسجد گوهر شاد که از مصالح ساختمانی مانند خاک و سنگ و گچ و چوب و کاشی و ... تشکیل شده که هیچکدام از آنها را بنا به وجود نیاورده است و هر یک از مصالح نیز خواصی دارند که بنا آن را ایجاد نمی کند. بنابراین می توان گفت وجود بنا و نیز وجود مصالح و خواص آنها همه وابسته به خداست و خداوند هر لحظه اراده کند، آنها از بین می روند و ساختمان متلاشی می گردد. بنابراین جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچگاه قطع یا کم نمی شود.		
۳۹	چون موجودات مانند مسجد نیستند که با ساخته شدن، از بنا بی نیاز می شود بلکه پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند لذا دائما با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند.		
۴۰	انسانهای آگاه دائما سایه لطف و رحمت خدا را احساس می کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می دانند. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند.		
۴۱	هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند. به همین دلیل پیامبر با مقام و منزلت والای خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند درخواست می کند که او را به خود وا مگذارد.		
۴۲	یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.		

۴۳	خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی میگذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. بنابر این هر چیزی در این جهان آیه ای از آیات الهی محسوب می شود.	۱۱
۴۴	موضوعاتی هستند که نامحدود اند و ذهن ما گنجایش درک آن هارا ندارد زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آنها است در واقع ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه کند و ذاتش را شناسایی نماید.	۱۲
۴۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه کند و ذاتش را شناسایی نماید بنابر این با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان افریدگار جهان پی میبریم و صفات او را میتوانیم بشناسیم اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم به همین دلیل پیامبر فرموده است: در همه چیز تفکر کنید اما در ذات خداوند تفکر نکنیم.	۱۲

درس دوم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی - مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی ۳	طراحی توسط استان: کهکیلویه و بویر احمد	سوالات درس: دوم
رشته: تجربی، ریاضی، فنی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	پایه: دوازدهم
با توجه به آیات قرآن و احادیث به سوالات زیر پاسخ دهید . ۱- عبارات قرآنی اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ (دی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و ۱۳۹۸ شهریور ۱۳۹۸) مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا (اسفند ۱۳۹۴ شهریور ۱۳۹۸) لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ (خرداد ۱۴۰۱ شهریور ۱۳۹۹) به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟ جواب: توحید در خالقیت *** توحید در ولایت *** توحید در مالکیت (۲) عبارت شریفه أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا تَخْلُقَهُ فَتَشَابَهُ الْخَالِقِ عَلَيْهِمْ به کدام مرتبه شرک اشاره دارد؟ (دی ۱۳۹۸) جواب: شرک در خالقیت		
جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید . ۱. منظور از توحید در ... این است که مخلوقات جز به اجازه خداوند نمیتوانند در جهان تصرف کنند (خرداد ۱۴۰۰) جواب: ولایت ۲. توحید در بدان معنا نیست که موجودات نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات را ندارد (شهریور ۱۳۹۹) جواب: ربوبیت ۳. منظور از توحید در این است که جهان از اصلهای متعدد پدید نیامده است (دی ۱۳۹۶) جواب: خالقیت ۴. اگر چند خالق برای جهان تصور کنیم هر کدام از آنها را و فرض کردیم (خرداد ۱۳۹۰) م جواب: حدود ** ناقص ۵. اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده اند گرفتار شرک شده اند. جواب: خالقیت ۶. اعتقاد به اینکه در کنار خداوند دیگری هستند که سرپرستی جهان را بر عهده دارند شرک در است. (دی ۱۳۹۷) جواب: ولایت ۷. هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد به این حق تصرف می گویند. (دی ۱۴۰۰) جواب: ولایت		

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. ۱. توانایی شفای بیمار به زمان حیات پیامبر اختصاص دارد (دی ۱۳۹۲) ص ۲. از آنجا که خداوند تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست (شهریور ۱۴۰۰) ص ۳. خداوند پیامبر را ولی انسانها معرفی کرده و دیگر خودش ولایتی بر مردم ندارد (دی ۱۳۹۶) ص ۴. برای قبول توحید در ربوبیت باید هرگونه اثر گذاری را از اشیاء و انسانها سلب کنیم (خرداد ۱۳۹۸) ص ۵. کشاورز وقتی رابطه خود با خدا را بررسی می کند، زراعت را کار خود می داند. (دی ۱۳۹۳) ص ۶. درخواست از پیامبر و اولیای دین برای اجابت خواسته ها منافاتی با توحید ندارد (دی ۱۳۹۸) ص	۳
به سوالهای زیر پاسخ کوتاه بدهید. ۱- در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر در برآوردن حاجات موجب شرک میگردد؟ دی - شهریور ۱۴۰۰ جواب: این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۲- توحید را تعریف کنید؟ (اسفند ۱۳۸۷) توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است؛ یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد. ۳- کدام اعتقاد دینی مانند روحی در پیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می بخشد؟ (شهریور ۱۳۹۹ و ۱۳۹۰) توحید ۴- اگر معتقد باشیم در کنار خداوند دیگران نیز حق تصرف در جهان را دارند به چه شرکی گرفتار شده ایم؟ (خرداد ۱۴۰۱ و ۱۳۹۸) جواب: شرک در ولایت ۵- باغبانی که پرورش درختان را نتیجه تدبیر مستقل خود میداند به چه نوع شرکی گرفتار شده است؟ خرداد ۱۳۹۷ - دی ۱۳۸۹ جواب: شرک در ربوبیت ۶- اعتقاد به این که خداوند جهان را اداره میکند و به سوی مقصد معین هدایت مینماید بیانگر چه توحیدی است؟ (خرداد ۱۳۹۴ دی ۱۳۹۲) جواب: توحید در ربوبیت ۷- اعتقاد به تعدد خدایان چه نوع شرکی است؟ (دی ۱۳۹۴) جواب: شرک در خالقیت	۴
به سوالهای زیر پاسخ کامل و تشریحی بدهید. ۱) اگر کسی شفای بیماری را از اولیای خدا درخواست کند در چه صورت گرفتار شرک شده است؟ (خرداد ۱۳۹۵ شهریور ۱۳۹۶) جواب: همانگونه که درخواست از پزشک برای درمان بیمار با توحید منافاتی ندارد درخواست از اولیای الهی برای اجابت خواسته ها نیز منافاتی با توحید ندارد؛ زیرا پزشک به واسطه استفاده از اسباب مادی و اولیای الهی به واسطه اسباب غیر مادی و با اذن خداوند این کار را انجام میدهند. این درخواست وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۲) آیا توسل به پیامبران و معصومین شرک به حساب میآید؟ (دی ۱۳۹۷ / خرداد دی ۱۴۰۰) جواب: اولاً خداوند رابطه علیت را میان پدیده های جهان حاکم کرده است. همان گونه که آتش موجب گرما و پزشک وسیله درمان است؛ در امور معنوی نیز همین گونه است. دوماً عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان مانند شفا دادن وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. ۳) توحید در خالقیت را تعریف کنید؟ (خرداد ۱۴۰۱ خرداد ۱۳۹۹ شهریور ۱۳۹۳ شهریور ۱۳۹۲) جواب: خداوند تنها مبدأ و خالق جهان هستی است و در کار آفرینش جهان شریک و همتا ندارد و موجودات همه مخلوق او هستند. ۴) توحید در ولایت را تعریف کنید؟ (خرداد ۱۳۹۳ اسفند ۱۳۸۹) جواب: هر کس که مالک جهان باشد، حق تصرف و تغییر در آن را دارد. به این حق تصرف و تغییر ولایت می گویند و خداوند تنها ولی حقیقی جهان است. ۵) توحید در ربوبیت را تعریف کنید؟ (شهریور و اسفند ۱۳۹۰) جواب: رب مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست هر کس خالق مالک و ولی چیزی باشد می تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد خداوند تنها خالق مالک و ولی جهان است پس خداوند تنها رب هستی میباشد و او جهان را اداره میکند. ۶) عقیده بر توانایی پیامبر و اولیاء دین در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟ (خرداد ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹) عقیده به توانایی پیامبر کرم و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان مانند شفا دادن وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به	۵

اذن خدا بدانیم عین توحید است.

(۷) شرک در ربوبیت را با ذکر یک مثال توضیح دهید (شهریور ۱۳۹۱ دی ۱۳۹۲)

جواب: شرک در ربوبیت یعنی اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگرانی هستند که تدبیر جهان را بر عهده دارند و مستقل از خداوند امور را تدبیر میکنند کشاورزی که رشد درخت و دانه صرفاً نتیجه کار خود بداند، گرفتار این نوع شرک شده است.

هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت به ارتباط دارد

الف	ب
الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	(۱) توحید در ربوبیت
ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف میکنند.	(۲) توحید در ولایت
ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	(۳) توحید در خالقیت
	(۴) توحید در مالکیت

سوالات درس سوم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی – مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی			
کتاب: دین و زندگی ۳		سوالات درس: سوم (توحید و سبک زندگی)	
رشته: تجربی، ریاضی، فنی		پایه: دوازدهم	
طراحی توسط استان: گلستان		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	
ردیف	سوال	شماره صفحه	
(الف) آیات/احادیث/اشعار			
۱	طبق آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» چرا خداوند بندگی خود را، راه راست و درست زندگی بیان کرده است؟ متوسط		
۲	با توجه به آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» پاسخ دهید. الف: عبادت و بندگی خداوند در این آیه نتیجه چه اعتقادی است؟ سخت ب: خداوند چه چیزی را راه راست و درست زندگی بیان نموده است؟ چرا؟ سخت	۳۲	
۳	آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ لِقَوْمٍ آلِهِمْ بِالمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» به کدام بعد از ابعاد توحید عملی اشاره دارد؟ متوسط		
۴	آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ» به کدامیک از نتایج بُعد اجتماعی توحید عملی اشاره دارد؟ متوسط	۳۵	
۵	بر اساس عبارت «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ» جامعه توحیدی با چه کسانی دوستی نمی کند؟ متوسط		
۶	طبق آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» چرا تنها خداوند را باید عبادت کرد؟ آسان		
۷	عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» راه درست زندگی را کدام راه می داند؟ آسان	۳۲	
۸	آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» همان می باشد. متوسط		
۹	بنابر آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» انسان گرفتار کدام بت شده است؟ آسان		
۱۰	بر اساس آیه «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» به سوالات زیر پاسخ دهید. الف: شرک عملی ثمره ی پیروی و عبودیت چیست؟ سخت ب: نتیجه گرفتار شدن در شرک عملی چه می باشد؟ سخت	۳۳	
۱۱	آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» ناظر به توحید یا شرک در کدام بعد فردی یا اجتماعی می باشد؟ سخت		
۱۲	آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» دلالت بر کدام بعد از شرک عملی اشاره دارد؟ متوسط	۳۳	
۱۳	مطابق سخن امام علی (ع) که می فرماید: «هم درباره بندگان خدا و هم درباره شهرها و آبادی ها تقوای الهی		

	پیشه کنید.» الف) چرا امام علی (ع) از مومنان می خواهد تقوا پیشه کنند؟ آسان ب) سخن امام علی (ع) در ارتباط با کدام بعد توحید عملی است؟ آسان	
۱۴	مطابق آیه شریفه «و من الناس من یعبده الله علی حرف....» چرا برخی انسان ها در برابر هر خیر و شری که به ان ها می رسد دو روش متفاوت پیش می گیرند؟ متوسط	۳۴
۱۵	با توجه به آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ... خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِینُ»، عبادت خداوند بر یک جانب و کنار معلول چیست؟ و نتیجه این نوع پرستش چه می باشد؟ سخت	۳۴
۱۶	مطابق آیه شریفه «و من الناس من یعبده الله علی حرف....» پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟ آسان	۳۴
۱۷	خداوند گرفتاری به محتوای آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ...» را با چه عنوانی بیان می کند؟ سخت	۳۴
۱۸	بیت «سر ارادت و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست» به کدام توحید اشاره دارد؟ آسان	۳۳
۱۹	بیت «بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبنانگ سر بلندی بر آیمان توان زد» به چه موضوعی اشاره دارد؟ متوسط	۳۰
۲۰	بر اساس شعر «بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبنانگ سر بلندی بر آیمان توان زد»، نتیجه پیروی از دستورات و فرمانهای خداوند، چیست؟ متوسط	۳۰
:		
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه وجود دارد. آسان	۳۲
۲	کسی که در انتخاب امور زندگی مانند تحصیل، انتخاب همسر و غیره خواست و رضایت الهی را ملاک قرار می دهد گام در مسیر گذاشته است. آسان	۳۲
۳	ایمان همه افراد نیست و دارای شدت و ضعف آسان	۳۲
۴	توحید عملی دارای دو بعد و است. آسان	۳۲
۵	تنظیم تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت ها با خواست و رضایت خدا به شمار می رود. متوسط	۳۲
۶	توحید دارای دو بعد فردی و اجتماعی است. آسان	۳۲
۷	کسی که در زندگی خود از فرمان خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید رسیده است. آسان	۳۲
۸	جامعه توحیدی جامعه ای است که از دوری می کند. متوسط	۳۵
۹	جامعه توحیدی جامعه ای است که از تفرقه دوری کرده و به سوی حرکت می کند. متوسط	۳۵
۱۰	توحیدی شدن نهادها و قوانین به طور متقابل بر توحید اثرگذار است. متوسط	۳۵
۱۱	زندگی توحیدی نیز شیوه ای از زندگی است که ریشه در توحیدی دارد. آسان	۳۰
۱۲	سبک زندگی انسان ریشه در دارد. آسان	۳۰
۱۳	زندگی توحیدی، شیوه ای از زندگی است که ریشه در دارد. آسان	۳۰
۱۴	جامعه موحد حکومت کسانی را که خداوند به آن ها حق نداده نمی پذیرد. آسان	۳۵
۱۵	جامعه حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت را نداده نمی پذیرد. آسان	۳۵

۱۶	مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای هر فردو.....است. آسان	۳۱			
۱۷	هر سبکی از زندگی ریشه در اندیشه های خاصی داشته و ازویژه ای سرچشمه می گیرد. آسان	۳۰			
۱۸	مهمترین رکن یک جامعه آن است. آسان	۳۴			
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.					
۱	شناخت اندیشه های خاص (جهان بینی ویژه) مربوط به هر سبکی از زندگی کمک فراوانی به تصمیم گیری درست ما خواهد کرد. آسان	۳۰			
۲	انتخاب سبک زندگی باید بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیل عقل پسند از آن حمایت کند. آسان				
۳	هر کس در زندگی خود از فرمان های خداوند اطاعت کند به مراتبی از توحید عملی رسیده است. آسان				
۴	هر فردی متناسب با اعتقادات خویش مسیر زندگی خویش را انتخاب می کند. آسان				
۵	فردی که ایمان دارد که خداوند خالق و پروردگار هستی است و عملکردش در جهت خداوند است در مسیر توحید نظری حرکت می کند. متوسط	۳۱			
۶	ایمان و باور به کسب لذاتهای مادی برای خوشبختی، ریشه در افکار و اعتقادات فرد دارد و عامل حرکت وی به سمت کسب این لذات می شود. آسان				
۷	هر کس در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید عملی رسیده است. آسان				
۸	قوت و ضعف عملکرد افراد می تواند معیاری برای سنجش میزان باور آنان به خود و عزت نفسشان باشد. آسان	۳۲			
۹	تا انسان در مراتب توحید به ربوبیت نرسد به عبودیت خدا هم نخواهد رسید. متوسط	۳۲			
۱۰	انسان موحد باور دارد دشواری زندگی نشانه بی مهری خدا نیست. آسان	۳۲			
۱۱	پیروی از هوای نفس به عنوان شرک نظری، پیروی از طاغوت را که شرک عملی است به دنبال دارد. متوسط	۳۳			
۱۲	مهم ترین رکن یک جامعه حکومت آن ست. آسان				
۱۳	اطاعت از هوای نفس یا قدرت های مادی سبب سلب آرامش انسان می شود. آسان	۳۴			
۱۴	مهمترین رکن یک جامعه دین و مذهب آن است. آسان				
۱۵	منظور ما از انسان عصر حاضر همه افراد جامعه است. آسان	۳۶			
۱۶	توحید روح زندگی دینی و شرک روح زندگی ضد دینی است. آسان				
:					
د) کشف ارتباط (وصل کنید)					
<table> <tr> <td colspan="2"> الف) متوسط ۱) اطاعت از فرمان خدا (صفحه ۳۲) ۲) بت بیرون (صفحه ۳۳) ۳) بت درون (صفحه ۳۳) ۴) دشواری های زندگی (صفحه ۳۲) ۵) فرمان پذیری از طاغوت (صفحه ۳۴) ۶) روح و محور زندگی ضد دینی (صفحه ۳۶) ۷) روح و محور زندگی دینی (صفحه ۳۶) </td> <td> الف) طاعوت (صفحه ۳۳) ب) هوای نفس (صفحه ۳۳) ج) توحید عملی (صفحه ۳۲) د) بستری برای رشد و شکوفایی (صفحه ۳۲) ه) درونی ناآرام (صفحه ۳۴) و) شرک (صفحه ۳۶) ز) توحید (صفحه ۳۶) </td> </tr> </table>			الف) متوسط ۱) اطاعت از فرمان خدا (صفحه ۳۲) ۲) بت بیرون (صفحه ۳۳) ۳) بت درون (صفحه ۳۳) ۴) دشواری های زندگی (صفحه ۳۲) ۵) فرمان پذیری از طاغوت (صفحه ۳۴) ۶) روح و محور زندگی ضد دینی (صفحه ۳۶) ۷) روح و محور زندگی دینی (صفحه ۳۶)		الف) طاعوت (صفحه ۳۳) ب) هوای نفس (صفحه ۳۳) ج) توحید عملی (صفحه ۳۲) د) بستری برای رشد و شکوفایی (صفحه ۳۲) ه) درونی ناآرام (صفحه ۳۴) و) شرک (صفحه ۳۶) ز) توحید (صفحه ۳۶)
الف) متوسط ۱) اطاعت از فرمان خدا (صفحه ۳۲) ۲) بت بیرون (صفحه ۳۳) ۳) بت درون (صفحه ۳۳) ۴) دشواری های زندگی (صفحه ۳۲) ۵) فرمان پذیری از طاغوت (صفحه ۳۴) ۶) روح و محور زندگی ضد دینی (صفحه ۳۶) ۷) روح و محور زندگی دینی (صفحه ۳۶)		الف) طاعوت (صفحه ۳۳) ب) هوای نفس (صفحه ۳۳) ج) توحید عملی (صفحه ۳۲) د) بستری برای رشد و شکوفایی (صفحه ۳۲) ه) درونی ناآرام (صفحه ۳۴) و) شرک (صفحه ۳۶) ز) توحید (صفحه ۳۶)			

ب) هر یک از موارد ستون سمت راست با کدامیک از موارد ستون سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافه است)		الف: تخریب محیط زیست. ب: شرک ربوبی ج: از نتایج جهان بینی انسان موجد. د: توحید ه: رشد انسانها ی: از نتایج جامعه توحیدی
۱: سر ارادت ما و آستان حضرت دوست/که هر چه بر سر ما می رود از سر ارادت اوست. ۲: یکی از پیامدهای شرک جدید است. ۳: سخن فرعون «أنا ربُّکُمُ الاعلی» نشان دهنده : ۴: یکی از نتایج قرار گرفتن نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی ایجاد زمینه آن است. ۵: روح و محور زندگی دینی است.		
ج) کشف ارتباط متوسط		الف) هوای نفس (صفحه ۳۳) ب) طاغوت ها (صفحه ۳۳) ج) توحید عملی (صفحه ۳۱) د) بستری برای رشد و شکوفایی (صفحه ۳۲) ه) درونی نآرام (صفحه ۳۴) و) شرک (صفحه ۳۶) ز) توحید (صفحه ۳۱) ر) شرک امروزه (صفحه ۳۶)
۱) بت درون (صفحه ۳۳) ۲) بت بیرون (صفحه ۳۳) ۳) اطاعت از فرمان های خدا (صفحه ۳۲) ۴) دشواری های زندگی (صفحه ۳۲) ۵) فرمان پذیری از طاغوت (صفحه ۳۶) ۶) روح و محور زندگی دینی (صفحه ۳۶) ۷) روح و محور زندگی ضددینی (صفحه ۳۶) ۸) آلوده شدن طبیعت (صفحه)		
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱	گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می گیرد؟ متوسط	۳۲
۲	چگونه انسان می تواند در مسیر توحید گام بردارد و به توحید عملی برسد؟ متوسط	۳۲
۳	عملکرد ضد و نقیض برخی از مومنان در برابر دستورات خداوند نشان دهنده چیست؟ متوسط	۳۴
۴	برخورداری از درونی نآرام و شخصیتی ناپایدار چه موقع ظهور پیدا می کند؟ آسان	
۵	اندیشه و جهان بینی ما چه تاثیری در سبک زندگی دارد؟ آسان	۳۱
۶	مهم ترین عامل تعیین هدف ها و رفتارهای انسان چیست؟ آسان	۳۲
۷	از نظر جعفرین ابی طالب حرکت قومش از جهالت و کارهای ناپسند به سمت ایثار و کارهای نیک ثمره چه امری است؟ آسان	۳۲
۸	اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت های مادی باشد گرفتار چه شرکی شده است؟	
۹	برخورداری از آرامش روحی معلول چیست؟ متوسط	۳۳
۱۰	به چه علت امام علی (ع) مردم را به تقوا در مورد شهرها و بندگان خدا توصیه می کند؟ متوسط	
۱۱	از نتایج حرکت در جهت شرک اجتماعی دو مورد را بنویسید؟ متوسط	۳۵
۱۲	دور شدن مردم یک جامعه از توحید، کدام پیامد را به دنبال خواهد داشت؟ متوسط	۳۵
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱	بعد فردی توحید عملی: متوسط	۳۲
۲	بعد اجتماعی توحید عملی: متوسط	۳۴
۳	انسان موحد: آسان	۳۳
۴	بعد فردی شرک عملی: متوسط	

(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۱	انتخاب سبک زندگی باید چگونه باشد؟ چرا؟ متوسط
۲	برای یک انسان موحد جهان یا عالم چه معنایی دارد؟ توضیح دهید. متوسط
۳	مفهوم بعد فردی توحید عملی را بیان کنید و به آثار آن در زندگی اشاره کنید. سخت
۴	زندگی و جهان پیرامون یک انسان موحد با یک انسان غیر موحد چه تفاوتی دارد؟ سخت
۵	چه کسی گرفتار شرک عملی شده است؟ آسان
۶	اگر از ما پرسیده شود چه کسی گرفتار شرک عملی می شود چه پاسخی باید بدهیم؟ آسان
۷	نتایج بعد فردی شرک عملی را بنویسید. متوسط
۸	ارتباط توحید فردی و اجتماعی چگونه است آنرا توضیح دهید؟ متوسط
۹	آیا انسان و جوامع بشری به سوی زندگی توحیدی حرکت می کند؟ آسان
۱۰	سه مورد از پیامدهای منفی افراد و جوامعی که خود را مالک ولی و پرورش دهنده جهان می پندارند بنویسید.
۱۱	آسان
۱۲	مصادیق گرفتاری به شرک پیچیده در عصر حاضر را بنویسید. سخت
۱۲	تسلیم بودن در برابر امیال نفس یا اوامر طاغوت چه تبعاتی به دنبال دارد؟ آسان
ردیف	پاسخنامه درس ۳
صفحه	
۱	چون عبادت خداوند تنها راهی است که انسان را به راه درست زندگی و خوشبختی می رساند
۲	الف) اعتقاد به توحید ب) عبادت و بندگی خداوند. زیرا خداوند تنها پروردگار جهان است و راه بندگی او تنها راه راست و درست است.
۳	بعد اجتماعی توحید عملی
۴	نپذیرفتن حکومت طاغوت و مبارزه با آن
۵	با طاغوت که دشمن خدا و دشمن خودمان است (افراد کافر)
۶	چون خداوند تنها پروردگار جهان است و راه بندگی او تنها راهی است که انسان را به راه درست زندگی و خوشبختی می رساند
۷	بندگی خداوند
۸	توحید عملی
۹	هوای نفس (بت درون)
۱۰	الف) هوای نفس
۱۱	ب) باعث می شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.
۱۲	بعد فردی
۱۳	الف) زیرا شما مومنان در برابر همه اینها مسئولید ب) بعد فردی
۱۴	زیرا اینها فقط به زبان و هنگام آسودگی بنده خدا هستند و از متن دینداری دور هستند و با کوچکترین حرکتی از دین خارج می شوند.
۱۵	معول پرستش از روی تردید و عبادتی که تنها به زبان است. نتیجه این نوع پرستش زیان دیدن در دنیا و آخرت است
۱۶	پرستشی که از روی ایمان باشد در مواجهه با سختی ها استوار بوده و آنها را زمینه رشد و شکوفایی از سوی خدا می داند و از آنها مطابق فرمان و رضای الهی عبور می کند اما در پرستشی که از روی تردید در مواجهه با خیر دل خوش می کند و در مقابل گناهان و سختی ها استقامت ندارد.
۱۷	با عبارت الخسران المبین زیان آشکار که همان زیان دیدن در دنیا و آخرت است بیان می کند.

۳۳	توحید عملی	۱۸
۳۰	به عبادت خداوند یا همان بعد فردی توحید عملی رسیدن به سربلندی و رشد و شکوفایی و همچنین رسیدن به مقام رضایت و خشنودی خدا	۱۹ ۲۰
	جای خالی	
۳۲	دوسویه توحید- عملی یکسان - است فردی - اجتماعی توحید عملی	۱ ۲ ۳ ۴ ۵
۳۲	عملی عملی	۶ ۷
۳۵	تفرقه رشد و تعالی فردی	۸ ۹ ۱۰
۳۰	جهان بینی اندیشه های خاصی جهان بینی - توحیدی	۱۱ ۱۲ ۱۳
۳۵	حکومت موحد	۱۴ ۱۵
۳۱	افکار - اعتقادات	۱۶
۳۰	جهان بینی	۱۷
۳۴	حکومت	۱۸
	(صحیح / غلط)	
۳۰	ص ص	۱ ۲
۳۱	ص ص غ ص ص	۳ ۴ ۵ ۶ ۷
۳۲ ۳۲ ۳۲ ۳۳	ص ص ص غ	۸ ۹ ۱۰ ۱۱
۳۴	ص غ غ	۱۲ ۱۳ ۱۴

۳۶	غ ص	۱۵ ۱۶
	د) کشف ارتباط قسمت قسمت - الف	
	(۱) ج (۲) الف (۳) ب (۴) د (۵) ه (۶) و	
	کشف ارتباط - ب) (یک مورد اضافه است)	
	(۱) ج (۲) الف (۳) ب (۴) ه (۵) د	
	کشف ارتباط - ج	
	(۱) الف (۲) ب (۳) ج (۴) د (۵) ه (۶) ز (۷) و (۸) ر	
	ن) کوتاه پاسخ	
۳۲	با اطاعت از فرمان های خداوند	۱
	با اطاعت از فرمان های خداوند	۲
۳۳	نشان دهنده شدت و ضعف ایمان آنهاست	۳
۳۴	موقع تسلیم شدن در برابر خواسته های هوای نفس و قدرت های مادی زیرا آنها فقط به زبان واز روی تردید بنده خدا هستند.	۴
۳۱	شناخت جهانبینی کمک فراوانی به تصمیم گیری درست مآخوآهء کرد	۵
۳۲	افکار و اعتقادات	۶
۳۲	ثمره توحید عملی	۷
۳۴ و ۳۳	شرک عملی	۸
۳۳	توحید عملی	۹
۳۳	زیرا که می فرماید شما در برابر همه اینها مسئولید	۱۰
۳۵	۱- تفرقه در جامعه ۲- افزایش قدرت انسان های ستمگر	۱۱
۳۵	حاکمیت طاغوت	۱۲
	تعریف اصطلاحات	

۱	هر کسی در زندگی خود از «فرمانهای خدا اطاعت کند»، به «مراتبی از توحید عملی» رسیده است. چنین فردی می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیمها و فعالیتهای خود را در جهت «خواست و رضایت الهی» قرار دهد.	۳۲
۲	قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه با نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.	۳۴
۳	موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت‌های آینده اش قرار می‌دهد. باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی» اوست.	۳۳
۴	کسی که دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوتها (بتهای بیرون بر آید، چنین شخصی گرفتار «شرک عملی» شده است.	
سوالات تشریحی		
۱	باید بهترین را انتخاب کنیم زیرا انتخاب هریک از این سبک‌ها مسیر زندگی ما را تغییر می‌دهد و سرنوشت دنیا و آخرت ما را رقم می‌زند. پس باید این انتخاب مهم براساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل‌پسند از آن حمایت کند.	۳۰
۲	برای یک انسان موحد؛ جهان، «معنای خاص خود را دارد. از نظر او؛ هیچ حادثه‌ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو، موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت‌های آینده اش قرار می‌دهد. باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی» اوست.	۳۳
۳	هر کسی در زندگی خود از «فرمانهای خدا اطاعت کند»، به «مراتبی از توحید عملی» رسیده است. چنین فردی می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیمها و فعالیتهای خود را در جهت «خواست و رضایت الهی» قرار دهد. مثلاً در انتخاب همسر، شغل، دوست، در چگونگی تحصیل، تفریح، ورزش و حتی در انتخاب نوع پوشش و به طور کلی در تمام برنامه‌های روزانه خود، خدا را در نظر می‌گیرد و تلاش می‌کند از دایره فرمان‌های او خارج نشود.	۳۳-۳۴
۴	انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست شخصیتی «ثابت و پایدار» دارد و «برخوردار از آرامش روحی» است. چنین فردی، موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بیند و می‌داند که خداوند، او را در برابرشان «مسئول» قرار داده است. در مقابل انسان غیر موحد درونی نا آرام و شخصیتی نا پایدار دارد زیرا از یک سو هوای نفس او هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدیدی می‌کشاند.	
۵	اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید گرفتار شرک عملی شده است.	
۶	اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید گرفتار شرک عملی شده است.	
۷	در نتیجه شخص درونی نا آرام و شخصیتی نا پایدار دارد زیرا از یک سو هوای نفس او هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدیدی می‌کشاند.	

۳۵	۸	رابطه متقابل است. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد همان طور که هر قدر نهاد های اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.
۳۶	۹	در ابتدا به نظر می رسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت می باشد اما یک واقعیت تلخ در اینجا وجود دارد و آن این است که گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم است در میان بشر به چشم می خورد که خوب است به آنها توجه کنیم و برای دوری از آنها تلاش کنیم
	۱۰	(۱) تخریب محیط زیست، (۲) آلوده شدن طبیعت، (۳) پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند
۳۴	۱۱	(۱) امروزه، بسیاری از انسانها «جهان خلقت» را ملک خود تلقی می کنند و بدون توجه به نظر و رأی مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را «مالک»، «ولی» و «پرورش دهنده (رب)» جهان می پندارند (۲) بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیایی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.... و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند.
	۱۲	باعث می شود شخص، «درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد»؛ زیرا از یک سو، هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، قدرتهای مادی که هر روز رنگ عوض می کنند، او را به بردگی جدیدی می کشانند.

درس چهارم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی - مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
سوال	کتاب: دین و زندگی ۳	سوالات درس ۴
شماره صفحه	طراحی توسط استان: گیلان	پایه: دوازدهم
شماره	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	رشته: تجربی و انسانی
ردیف	سوال	
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	با تدبیر در آیه شریفه « قُلْ إِنَّمَا عِظُكُم بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِثْلٍ خَفًى... » «به سوالات زیر پاسخ دهید. الف- مقصود از قیام گروهی و قیام فردی چیست؟ ب- برای هر کدام نمونه هایی ذکر کنید.	۴۳
۲	با توجه به آیه شریفه (... أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ)، عهد و پیمانی که خداوند با انسان بسته است شامل دو بخش است ، آن ها را بنویسید.	۴۳
۳	حدیث (فاعل الخير خير منه.....) به کدام مطلب اشاره دارد؟	۴۴
۴	(آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار) بیانگر چه نکته مهمی است؟	۴۶
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	قصد و نیت به منزله عمل است و شکل عمل نیز در حکم بدن و کالبد آن است.	۴۴
۲	ریشه اخلاص و بندگی با.....سوزانده می شود.	۴۷
۳	یکی از میوه های درخت اخلاص است که مانع لغزش ها و تباهی ها می شود.	۴۷
:	عبارت " فقط برای تو" به اشاره دارد.	۴۲
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	در اسلام ، "ایمان" شرط قبولی تمام اعمالی است که فرد برای خدا انجام می دهد.	۴۴
۲	یکی از علل وجوب روزه ،آزمایش اخلاص مردم است.	۴۷
۳	داشتن نیت الهی در کارها بیانگر حسن فعلی است.	۴۵
:	یکی از راه های افزایش اخلاص؛ حکمت می باشد.	۴۵
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱	مانع لغزش ها و تباهی ها می شود.	معرفت ۴۷
۲	شیطان توانایی فریب دادن این افراد را ندارد.	واجبات ۴۷
۳	تقدس وارزشمندی عمل به آن وابسته است.	حکمت ۴۶
۴	توجه به آن، درخت اخلاص را آبیاری می کند مومنان با اخلاص	۴۷
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱	اخلاص از نظر لغوی به چه معناست؟	۴۴
۲	شیطان اقرار کرده است که توانایی فریب دادن چه کسانی را ندارد؟	۴۷
۳	هر عملی که انجام می دهیم چند جزء دارد ؟ آن ها را نام ببرید.	۴۴

۴	از نظر پیامبر مومنان در چه چیزی بر هم برتری دارند؟	۴۴
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱	حسن فاعلی:	۴۵
۲	اخلاص (در فرهنگ دینی)	۴۴
۳	حسن فعلی:	۴۵
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱	-پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) راهیابی شرک به دل انسان را با چه تمثیلی بیان فرموده است؟	۴۳
۲	سه مورد از نتایج راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او را بنویسید.	۴۷
۳	میوه های درخت اخلاص را نام ببرید.	۴۷
۴	نتیجه ۴۰ روز انجام اعمال خالصانه برای خداوند چیست؟	۴۷
پاسخنامه درس چهارم		
الف: احادیث و اشعار الف: بصورت یک نفری و چند نفری در راه خداوند قیام کنیم. ب: دفاع از ولایت - شرکت در جنگها علیه دشمن ۲: شیطان را پرستش و اطاعت نکنیم و خدا را بپرستیم که بهترین راه رسیدن به سعادت است. ۳: اهمیت نیت در انجام کارها		
۴: تفکر در طبیعت موجب شناخت خدا و بالا رفتن درجه اخلاص می شود. تکمیل جاهای خالی ۱: روح ۲: گناه ۳: حکمت ۴: اخلاص ج: درستی یا نادرستی ۱: غ: ۲: ص: ۳: غ: ۴: غ د: کشف ارتباط ۱: حکمت ۲: مومنان با اخلاص ۳: معرفت ۴: واجبات		
ن: پاسخ کوتاه ۱: خالص کردن و پاک کردن یک چیز غیر از آن است. ۲: مومنان با اخلاص ۳: دو جز: ۲ جز ۱: نیت ۴: مراتب اخلاصشان (و) اصطلاحات ۱: انجام دهنده کار نیت الهی داشته باشد. ۲: شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همانگ و نه که او دستور		

	داده انجام دهد ۳: کار به همان درستی که خداوند دستور داده، انجام شود. ه) (پاسخ تشریحی): ۱: راه رفتن مورچه سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه ۲: غفلت را از خداوند کم می کند و محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمکهای الهی بهره مند می سازد. ۳: الف: دستیابی به درجاتی از حکمت ب: نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ج: دریافت پاداش های وصف نشدنی ۴: چشمه های حکمت از قلبش وزبانش جاری خواهد شد	
--	--	--

درس پنجم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی – مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
طراحی توسط استان: لرستان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	کتاب: دین و زندگی (۳) رشته: تجربی و ریاضی و فنی	سوالات درس پنجم (قدرت پرواز) پایه: دوازدهم

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار)		
دشوار		
۱	الف) هر یک از آیات زیر به کدام یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟ (۱) قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ / فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ / وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا (۲) ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَكُمْ ب) آیهی زیر به چه قوه‌ای در انسان اشاره دارد؟ إِنَّا هَدَيْنَاهُ سَبِيلًا إِمَّا شَاكِرًا إِمَّا كَفُورًا	۵۵
متوسط		
۱	ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۱	اختیار یک حقیقت است و هر کسی آن را در خود می‌یابد.	۵۳
۲	ما انسان‌ها در جهانی زندگی می‌کنیم که و الهی بر آن حاکم است.	۵۵
۳	مخلوقات جهان از آن جهت که خداوند با علم خود ویژگی‌های آنها را تعیین می‌کند به وابسته هستند.	۵۶
۴	امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: "از الهی به الهی پناه می‌برم."	۵۷
۵	اراده انسان در اراده خدا است و با آن منافاتی ندارد.	۵۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
ساده		
۱	اختیار حقیقی است که نیازمند دلیل و برهان است.	۵۴
۲	کسی که اختیار را در سخن انکار می‌کند در عمل از آن استفاده می‌کند.	۵۳
۳	در علل طولی هر عامل به‌طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد.	۵۹
۴	تقدیر به معنای اندازه گرفتن و قضا به معنای حکم کردن و حتمیت بخشیدن است.	۵۶
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
متوسط		
۱	الف) ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. ۱- عهدها و پیمان‌ها بر این اساس استوار هستند. ب) مسئولیت‌پذیری ج) تفکر و تصمیم	۵۴
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
متوسط		
۱	موجودات جهان از چه جهت وابسته به قضای الهی هستند؟	۵۶
۲	دو مورد از ساده ترین تقدیرهای جهان را نام ببرید.	۵۷
۳	شواهد وجود اختیار در انسان را نام ببرید.	۵۴
۴	علت‌های اصلی پیدایش یک پدیده را نام ببرید.	۵۸

متوسط	(و) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۵۹	رابطه اختیار انسان را با اراده خداوند شرح دهید.	۱
۵۶	اینکه می‌گوییم قضا و قدر الهی بر جهان حاکم است به چه معناست؟	۲
۵۴	از شواهد وجود اختیار مسئولیت‌پذیری را توضیح دهید.	۳
۵۸	از علل پیدایش یک پدیده، علل عرضی را توضیح دهید.	۴
	موفق و پیروز باشید	

ردیف	پاسخنامه درس پنجم	صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	الف (۱) خداوند رهنمودها و دلایل روشن خود را برای ما انسان‌ها می‌فرستد و انسان با تفکر و تصمیم با این رهنمودها مواجه می‌شود. (تفکر و تصمیم) الف (۲) خداوند انسان را به علت اختیاری که دارد مسئول اعمال بدش می‌داند. (مسئولیت‌پذیری) ب) قوه اختیار	۵۵
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	وجدانی	۵۳
۲	قضا - قدر	۵۵
۳	تقدیر الهی	۵۶
۴	قضا - قدر	۵۷
۵	طول	۵۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	غلط	۵۴
۲	صحیح	۵۳
۳	غلط	۵۹
۴	صحیح	۵۶
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		

۵۴	ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. (الف) شماره ۲ : ما کارها را از خود و نتیجه اعمال خود می‌دانیم. (ب) شماره ۱ : عهدها و پیمان‌ها بر این اساس استوار هستند. (ج) شماره ۳ : ابتدا اندیشه می‌کنیم سپس جواب آن را می‌سنجیم.
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۵۶	۱ موجودات از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند وابسته به قضای الهی هستند.
۵۷	۲ تعیین طول، حجم، اندازه و زمان و مکان موجودات.
۵۴	۳ ۱. تفکر و تصمیم ۲. احساس رضایت یا پشیمانی ۳. مسئولیت پذیری
۵۸	۴ ۱. طولی ۲. عرضی
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۵۹	۱ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خدا است. خداوند اراده کرده که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال وجود ما، ارده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خدا است یعنی اراده انسان در طول اراده خدا است و با آن منافاتی ندارد.
۵۶	۲ به این معنا است که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خدا است (قدر) و اجرا کردن آن نیز وابسته به اراده خداوند است (قضا) به همین دلیل نه در نقشه و نه در اجرای نقشه هیچ نقصی وجود ندارد.
۵۴	۳ هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم و به همین دلیل آثار و عواقب کار خود را می‌پذیریم و اگر به کسی آسیب رسانده ایم کار خود را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوار هستند و اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد مستحق مجازات است.
۵۸	۴ در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند؛ مثلاً برای رویش یک گل‌دان مجموعه‌ای از آب و خاک و نور و حرارت و باغبان دست به دست یکدیگر می‌دهند و با مشارکت هم گل را پدید می‌آورند. هر یک از این عوامل و عناصر اثر خاصی را مستقل از دیگری اعمال می‌کند تا گل بروید. اینگونه علل را علل عرضی می‌نامند و در آن هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

درس ششم

		دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی – مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی	
پایه : دوازدهم		رشته: علوم تجربی – ریاضی - فنی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲
سوالات درس: ششم (سنت های خداوند در زندگی)		کتاب: دین و زندگی ۳	طراحی توسط استان: مازندران
ردیف	سؤال		شماره صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار			
۱	در آیه شریفه: « كَلَّا نُمِدُّ هَوْلًا وَّ هَوْلًا... » عبارات (هولاء و هولاء) بیانگر چه کسانی هستند؟	۶۵	
۲	آیه: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَّ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُحْسِنِينَ» به کدام سنت از سنتهای خداوندی اشاره دارد؟	۶۵	
۳	ارتباط مفهومی آیه: «...سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ...» و «...لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَّ الْأَرْضِ...» در کدام سنت الهی دیده می شود؟	۶۵-۶۶	
۴	آیه شریفه: « ... اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده اند بر باد رفته و آنچه را که انجام می دهند، باطل است.» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ و در رابطه با چه کسانی است؟	۷۰	
۵	چه کسانی مصداق حدیث شریف امام صادق (ع): «... أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعْيشُ بِالْأَعْمَارِ » هستند؟	۷۴	
۶	در حدیث شریفه: (إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلِهِ كَفَةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بِلَائِهِ) چرا مؤمن مانند ترازوست؟	۶۸	
۷	در حدیث: « مَنْ يَمُوتُ بِالذَّنْبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ... » منظور از عبارت قرآنی (آجال) چیست؟	۷۴	
۸	بر چه اساسی امام علی (ع) فرمودند: « که خدا هیچ کس را همانند کسی که به او مهلت داده، آزمایش نکرده است»؟	۷۳	
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.			
۱	این سنت که بر زندگی مُعاندان و غرق شدگان در گناه تعلق یافته است.....نام دارد.	۷۲	
۲	حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد جلوه گر سنت الهی است.	۶۵	
۳	قرار گرفتن در دایره سنت املاء نتیجه است.	۷۳	
۴	عامل درونی که نقش تعیین کننده ای در کسب توفیق الهی دارد..... است.	۷۱	
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.			
۱	ساخت و شناخته شدن هویت و شخصیت انسانها پیامد سنت ابتلاء است.	۶۸	
۲	سنت ابتلاء، ثابت و همیشگی است و شامل همه انسانها در همه دورانها می شود.	۶۸	
۳	سنت امداد خاص یکی از عام ترین و فراگیر ترین سنت های الهی است .	۶۸	

د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۶۸ ۷۱ ۷۳	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از سنتهای الهی در قسمت ب ارتباط دارد؟	
	الف) به محض اعلام ایمان به خدا و اظهار بندگی توسط انسان، این سنت در زندگی او جاری می‌شود.	«ب» (یک مورد اضافی است)
	ب) حتی سخت‌گیری خداوند بر انسان هم در دایره این سنت قرار می‌گیرد.	۱) سبقت رحمت بر غضب
	ج) سنتی است که نتیجه عمل خود انسانها ست.	۲) املاء و استدراج ۳) امداد عام الهی ۴) ابتلاء
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۶۶	مطابق آیات قرآن، رحمت واسعه الهی به چه کسانی و از چه طریق عطا می‌شود؟	۱
۷۱	شرایط آسان تر رفتن نیکوکاران به سوی مقصد نهایی (قرب خدا)، در کدام سنت الهی فراهم می‌شود؟	۲
۶۸	موضع گیری مؤمن در برابر آزمایشات الهی چیست؟	۳
۶۸	در چه صورتی یک حادثه یا مصیبت موجب رشد و کمال می‌شود؟	۴
۷۴	سیر کردن حیوانات چه تأثیری در آینده زندگی فرد دارد؟	۵
۶۷	قرآن کریم از کدام قوانین با عنوان سنت های الهی یاد کرده است؟	۶
۷۱	شرایط دریافت توفیق الهی چیست؟	۷
۷۱	چگونگی کمک خداوند در توفیق الهی را بنویسید.	۸
۷۱	سخت گرفتن خدا بر بندگان، ریشه در کدام صفت الهی دارد؟	۹
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۷۱	توفیق:	۱
۶۸	سنت ابتلا:	۲
۷۲	سنت املاء:	۳
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۶۸	طبق سنت ابتلاء، رابطه ایمان با مراتب امتحان چگونه است؟ توضیح دهید.	۱
۷۴	سه مورد از رهنمودهای دینی را که به سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی» اشاره می‌کنند نام ببرید.	۲
۷۱-۷۰	تفاوت امداد عام و خاص الهی چیست؟	۳
۷۲	چرا خداوند کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد؟	۴
۷۲	مرز تبدیل سنت املاء به استدراج ریشه در کدام سنت دارد؟	۵
۷۴	ارتباط مفهومی حدیث اما صادق (ع): (مَنْ يَمُوتُ بِالذَّنْبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ...) با آیه شریفه: (وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) را بیان کنید.	۶
۶۹	شکست و پیروزی انسان در آزمایشات الهی بر چه اساسی رقم می‌خورد؟ با مثال توضیح دهید.	۷

پاسخنامه درس ششم

ردیف	الف) آیات/احادیث/اشعار	دنیای طلبان و آخرت طلبان (امداد عام)
۶۵		

۶۵	توفیق الهی (امداد خاص)	۲				
۶۵ - ۶۶	تاثیر اعمال انسان در زندگی او	۳				
۷۰	امداد عام الهی- کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند.	۴				
۷۴	کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند.	۵				
۶۸	چون هر چقدر مراتب ایمان در یک فرد بیشتر باشد، مراتب امتحانش نیز افزوده می شود. (به عبارت دیگر هر چقدر امتحانهای مؤمن بیشتر شود نشانگر ایمان بیشتر اوست.)	۶				
۷۴	سرآمد عمر (اجل هر انسان که زمان مرگش است)	۷				
۷۳	براین اساس که احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد و با قرار گرفتن در دایره سنت املاء و استدراج که نتیجه عمل خود انسانهاست، این امتحانات از طرف خدا برایش اتفاق افتند.	۸				
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.						
۷۲	این سنت که بر زندگی مُعاندان و غرق شدگان در گناه تعلق یافته است سنت املاء و استدراج نام دارد.	۱				
۶۵	حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد جلوه گر سنت الهی امدادخاص (توفیق الهی) است	۲				
۷۳	قرار گرفتن در دایره سنت املاء نتیجه عمل خودانسان هاست.	۳				
۷۱	عامل درونی که نقش تعیین کننده ای در کسب توفیق الهی دارد داشتن روحیه حق پذیری است.	۴				
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.						
۶۸	ساخت و شناخته شدن هویت و شخصیت انسانها پیامد سنت ابتلاء است. (ص)	۱				
۶۸	سنت ابتلاء، ثابت و همیشگی است و شامل همه انسانها در همه دورانها می شود.(ص)	۲				
۶۸	سنت امداد خاص یکی از عام ترین و فراگیر ترین سنت های الهی است. (غ)	۳				
د) کشف ارتباط (وصل کنید)						
	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از سنتهای الهی در قسمت ب ارتباط دارد؟					
۶۸ ۷۱ ۷۳	<table><tr><th>«الف»</th><th>«ب» (یک مورد اضافی است)</th></tr><tr><td>الف) به محض اعلام ایمان به خدا و اظهار بندگی توسط انسان، این سنت در زندگی او جاری می شود. - ۴ ب) حتی سخت گیری خداوند بر انسان هم در دایره این سنت قرار می گیرد. ۱ ج) سنتی است که نتیجه عمل خود انسانها ست. ۲</td><td>۱) سبقت رحمت بر غضب ۲) املاء و استدراج ۳) امداد عام الهی ۴) ابتلاء</td></tr></table>	«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است)	الف) به محض اعلام ایمان به خدا و اظهار بندگی توسط انسان، این سنت در زندگی او جاری می شود. - ۴ ب) حتی سخت گیری خداوند بر انسان هم در دایره این سنت قرار می گیرد. ۱ ج) سنتی است که نتیجه عمل خود انسانها ست. ۲	۱) سبقت رحمت بر غضب ۲) املاء و استدراج ۳) امداد عام الهی ۴) ابتلاء	۱
«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است)					
الف) به محض اعلام ایمان به خدا و اظهار بندگی توسط انسان، این سنت در زندگی او جاری می شود. - ۴ ب) حتی سخت گیری خداوند بر انسان هم در دایره این سنت قرار می گیرد. ۱ ج) سنتی است که نتیجه عمل خود انسانها ست. ۲	۱) سبقت رحمت بر غضب ۲) املاء و استدراج ۳) امداد عام الهی ۴) ابتلاء					
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.						
۶۶	کسانی که (در دادگاه قیامت) کار نیکی بیاورند- (مطابق سنت رحمت بر غضب خداوند،) ده برابر آن را پاداش می گیرند.	۱				
۷۱	امداد خاص (توفیق الهی)	۲				
۶۸	در برابر امتحانات الهی شکیبایی می ورزد، و آنها را پله ای برای رشد معنوی و ایمان خود می داند.	۳				
۶۸	در صورتی که امتحان خداوند علیم باشد.	۴				
۷۴	زندگی فرد را بهبود می بخشد.	۵				
۶۷	قوانین جهان خلقت و قوانین حاکم بر زندگی انسان ها	۶				
۷۱	با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد و با داشتن عامل درونی نیکی مانند روحیه حق پذیری، در این راه سعی و تلاش می کند.	۷				
۷۱	خداوند، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند، دست او را می گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می برد.	۸				
۷۱	لطف و رحمت الهی (مطابق سنت سبقت رحمت بر غضب خداوند)	۹				

(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۷۱	توفیق: آسان نمودن- (فراهم کردن شرایط و اسباب توسط خداوند برای آسانتر رفتن به سوی مقصد کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد و تلاش می کند).
۶۸	سنت ابتلا: امتحان- (قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد).
۷۲	سنت املاء: فرصت دادن خداوند با امکانات و نعمت های زیاد به گناهکارانی که در گناه و باطل پیش می روند و با حق دشمنی می ورزند، تا در گناهان غوطه ور شوند. (برای سنگین تر شدن گناهان)
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۶۸	هر چقدر ایمان بیشتر شود امتحانش نیز زیادتر می شود، انسانی که ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، بنا به سنت ابتلاء وارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود و به میزانی که در آزمون های اولیه سربلند بیرون آید، قدم در آزمون های بعد می گذارد و برای کسب کمالات برتر آماده می شود.
۷۴	کسانیکه بواسطه گناه می میرند، از کسانی که به واسطه سرآمد عمرشان می میرند، بیشترند- صله رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می هد- تقوا و ایمان واقعی به خداوند سبب نزول برکات می گردد.
۷۰ - ۷۱	در امداد عام، خداوند امکانات و لوازم رسیدن به خواسته ها و هدف های هر دو گروه از مردم را فراهم می کند یعنی گروهی که راه حق را بر می گزینند و هدایت الهی را می پذیرد، لوازم و امکانات رسیدن به حق را برایشان فراهم می کند و گروهی که در مقابل حق می ایستند و فقط دنیا را انتخاب می کنند و برای آن تلاش می کنند که خداوند دنیا را به آنها می دهد و کم و کاستی نخواهند داشت البته عواقب زیانباری در آخرت مشاهده می کنند. اما در امداد خاص، خداوند شرایط و اسباب را برای کسی فراهم می کند که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد و با تلاش و مجاهدت در این راه سعی و تلاش می کند تا بتواند آسان تر به مقصد برسد و نصرت یابد.
۷۲	چون خداوند به همه بندگان خود محبت دارد و حتی با گناهکاران هم مانند نیکو کاران، به لطف و مهربانی و رحمت رفتار می کند. از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا، آن است که وقتی انسان گناهی مرتکب می شود به فرشته خود دستور می دهد که صبر کند تا بنده اش توبه کند و جبران نماید، و در صورتی که بنده توبه نکرد آن گناه را ثبت کند و فقط به اندازه خودش جزا می دهد.
۷۲	افزایش امداد عام الهی به گناهکاران که امکانات و نعمت های آنان را می افزاید که فرصتی برای غوطه ور شدن در گناهان برایشان قرار می دهد که عاقبتی جز دوزخ ندارند.
۷۴	حدیث و آیه مربوط به سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» هستند. آینده زندگی هر فرد تحت تأثیر رفتارهای گذشته اوست، کسانی که ایمان ندارند و بی تقوا و گناهکارند، عاقبتشان مطابق اعمالشان است و دچار کیفر و گرفتاری از جانب خداوند می شوند.
۶۹	خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می آزماید؛ بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر یا مادر یا داشتن آنها، بارش باران یا وقوع خشک سالی، مواد امتحانی ما به حساب می آیند و نحوه مواجهه ما با آنها پیروزی یا شکست ما را رقم می زند و مهیای امتحانی دیگر می سازد. هر امتحانی برای ماست تا روشن شود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می گیریم عمل درست، باعث رشد و کمال ما می شود که یک پیروزی است و عمل غلط عقب ماندگی و خسران ما را به دنبال دارد که یک شکست است.

درس هفتم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی - مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
پایه : دوازدهم	کتاب: دین و زندگی رشته: تجربی	سوالات درس هفتم
طراحی توسط استان: مرکزی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲		

ردیف	سوال	صفحه- سطح
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	این خطاب خدای متعال به حضرت داود (ع): «ای دارد. اگر روی گردانان از من می دانستند که چگونه انتظار آنها را می کشم و شوق بازگشتشان را دارم، بدون شک از شوق آمدن به سوی من، جان می دادند و بندید و جودشان از محبت من، از هم می گسست» در ارتباط با کدام موضوع است؟ آن را توضیح دهید.	متوسط ۸۰
۲	حدیث رسول خدا (ص) «التائب من الذنب کمن لا ذنب له و» و حدیث امیرمؤمنان علی (ع) «التوبه تطهر القلوب وتغسل الذنوب» به رابطه توبه و چه موضوعی اشاره دارند و در اصطلاح به آن چه چیزی اطلاق می گردد؟	سخت ۸۲- ۸۳
۳	طبق فرمایش رسول خدا (ص)، کسی که از گناه توبه کرده باشد مانند چه کسی است؟	متوسط ۸۲
۴	کدام آیه شریفه قرآنی بیانگر این مطلب است که: «با توبه کردن، همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود»؟	متوسط ۸۳
۵	طبق فرمایش امیرمؤمنان علی (ع)، چه چیزی دلها را پاک می کند و گناهان را می شوید؟	متوسط ۸۳
۶	کدام جمله امام موسی کاظم (ع)، چون تیری بر قلب بشر بن حارث نشست و او را تکان داد؟ چرا؟	متوسط ۸۱
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	شیطان انسان ها را به سوی..... می کشاند که این به معنای امروز و فردا کردن است.	متوسط ۸۵
۲	اگر توبه با ایمان و عمل صالح همراه باشد گناهان را به تبدیل می کند.	متوسط ۸۳
۳	اگر کسی با زبان بگوید، اما در قلبش پشیمان نباشد، توبه نکرده است.	متوسط ۸۲
۴	توبه، را پاک می کند و اگر با و همراه گردد. گناهان را به حسنات تبدیل می کند.	متوسط ۸۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست.	آسان ۸۵
۲	انسان مانند موجودات دیگر می تواند در برابر موانع درونی ایستادگی کند.	آسان ۸۱
۳	در توبه، همیشه باز است و همواره توفیق برای انسان ها میسر می باشد.	آسان ۸۳
۴	حقوق مادی انسان ها بسیار مهم تر و برتر از حقوق معنوی آنان است.	آسان ۸۷
۵	همین که انسان بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند، توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود.	آسان ۸۲

۶	اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بد بینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق مادی افراد ضایع شده است.	۸۷	آسان
۷	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت است.	۸۵	آسان
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۱	صفات ناپسندی که در ما انسان ها پدید می آیند، شبیه چه چیزی هستند؟ بنویسید.	۸۸	متوسط
۲	تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟	۸۸	متوسط
۳	اگر مردم در برابر گناهان جامعه حساسیت نشان دهند و در برابر آنها بایستند و بکوشند که جامعه را به وضع صلاح و درستی باز گردانند؛ چه نتیجه ای خواهد داشت؟ بنویسید.	۸۸	متوسط
۴	عامل آلودگی چیست و انسان برای پاک شدن از آن آلودگی باید از چه چیزی بهره ببرد؟	۸۲	متوسط
۵	توبه، در کدام دوران عمر انسان آسان تر است؟	۸۳	متوسط
۶	انحراف های اجتماعی باید در کدام مراحل خود، «اصلاح» شوند و چرا؟	۸۸	متوسط
۷	اگر مردم در انجام دادن وظیفه «امر به معروف و نهی از منکر» کوتاهی کنند؛ چه نتایج خواهد داشت؟	۸۸	متوسط
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.			
۱	توبه اجتماعی:	۸۸	آسان
۲	پیرایش» یا «تخلیه»:	۸۲	آسان
۳	حقیقت توبه :	۸۲	آسان
۴	«توبه» در لغت:	۸۲	آسان
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)			
۱	انقلاب علیه خود به چه معناست؟ کاملاً شرح دهید.	۸۱	متوسط
۲	توبه اگر درباره بندگان استفاده شود به چه معناست و اگر درباره خداوند (معبود) استفاده گردد، چه معنایی خواهد داشت؟	۸۲	سخت
۳	برخی از انحرافات اجتماعی را نام برده و مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها چیست؟	۸۸	متوسط
۴	از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) را توضیح دهید.	۸۷	متوسط
۵	آیا توبه، فقط گناهان را پاک می کند؟ توضیح دهید.	۸۳	متوسط
۶	از مراحل تکمیلی توبه، «تلاش برای دور شدن از گناه» را شرح دهید.	۸۶	متوسط
۷	از مراحل تکمیلی توبه، جبران حقوق الهی (حق الله) را توضیح دهید.	۸۷	متوسط
۸	«حقوق مادی» انسان ها مهم تر است یا «حقوق معنوی»؟ توضیح دهید.	۸۷	متوسط
۹	اگر مردم در برابر گناهان جامعه کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزانه جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق، ریشه بدواند چه خواهد داشت؟	۸۸	متوسط
۱۰	بهترین زمان توبه که امکان آن، بیشتر، انجام آن آسان تر و جبران گذشته راحت تر است؛ کدام است؟ چرا؟	۸۵	متوسط
۱۱	چه زمانی توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود؟ توضیح دهید.	۸۲	متوسط

ردیف	پاسخنامه درس ۷	شماره صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	پاسخ: تصمیم های جدید همواره برای تکمیل پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه نیست، بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیانباری بر جای گذاشته است. این گونه تصمیمها، «توبه» نام دارد.	۸۰
۲	پاسخ: «پاکی» - «پیرایش» یا «تخلیه».	۸۲- ۸۳
۳	پاسخ: «مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.»	۸۲
۴	پاسخ: «قل یا عبادى الذین أسرفوا على أنفسهم لا تقنطوا من رحمہ الله إن الله یغفر الذنوب جمیعاً إنه هو الغفور الرحیم»	۸۳
۵	پاسخ: توبه	۸۳
۶	پاسخ: «اگر بنده می بود، بندگی (عبودیت) می کرد و حرمت صاحب خود را نگه می داشت.»؛ زیرا با شنیدن این جمله یکبارہ از جا برخاست و به خود مهلت پوشیدن کفش را نداد. با پای برهنه دنبال گوینده سخن رفت. دوید تا خود را به امام هفتم (ع) رساند. در حضور ایشان «توبه» کرد و تا زنده بود به پیمان خود وفادار ماند.	۸۱
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	تسویف	۸۵
۲	حسنات	۸۳
۳	«استغفرالله»	۸۲
۴	گناهان، ایمان و عمل صالح .	۸۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	پاسخ: این جمله غلط است.	۸۵
۲	پاسخ: این جمله غلط است.	۸۱
۳	پاسخ: این جمله غلط است.	۸۳
۴	پاسخ: این جمله غلط است.	۸۷
۵	پاسخ: این جمله صحیح است.	۸۲
۶	پاسخ: این جمله غلط است.	۸۷
۷	پاسخ: این جمله صحیح است.	۸۵
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱	پاسخ: شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا، نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن، بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود.	۸۸
۲	پاسخ: تمام یا سراسر عمر، ظرف زمان توبه است. اما بهترین زمان برای توبه دوره ای است که؛ امکان توبه، «بیشتر» و انجام آن، «آسان تر» و جبران گذشته، «راحت تر» است.	۸۸
۳	پاسخ: به آسانی می توانند، مانع گسترش گناهان شوند.	۸۸

۸۲	پاسخ: «گناه» - «توبه».	۴
۸۳	پاسخ: جوانی	۵
۸۸	پاسخ: باید در همان «مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند تا: ۱) گسترش نیابند. ۲) ماندگار نشوند.	۶
۸۸	پاسخ: گناهان اجتماعی، قوی تر و محکم تر می شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کنند.	۷
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۸۸	جامعه نیز اگر در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی؛ «توبه اجتماعی» است.	۱
۸۲	پاسخ: «گناه»، آلودگی است و «توبه»، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه، گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند	۲
۸۲	پاسخ: «حالت پشیمانی از گناه و تصمیم بر ترک آن»	۳
۸۲	پاسخ: بازگشت	۴
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۸۱	پاسخ: در میان مخلوقات، «انسان» موجودی است که علاوه بر ایستادگی در برابر موانع «بیرونی»، می تواند در برابر موانع «درونی» نیز ایستادگی کرده و حتی علیه خود انقلاب کند؛ بدین معنا که هم می تواند با پیروی از «عقل»، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و هم می تواند با پیروی از «نفس اماره» و «انجام گناه»، از فرمان های خداوند سرپیچی کرده و به خود ظلم و ستم روا دارد.	۱
۸۲	پاسخ: در مورد بندگان، به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. این حالت وقتی رخ می دهد که انسان از گناه، پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد. - با بازگشت بنده [عبد گناهکار، خداوند نیز به سوی او باز می گردد؛ یعنی، درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند.	۲
۸۸	پاسخ: «ربا خواری»، «رشوه گرفتن»، «بی توجهی به عفاف و پاکدامنی»، ظلم کردن و ظلم پذیری» و «اطاعت از غیر خدا» مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها، انجام دادن وظیفه «امر به معروف و نهی از منکر» است.	۳
۸۷	پاسخ: توبه کننده باید بکوشد اگر ظلم و ستمی بر مردم کرده است، آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت از آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.	۴
۸۳	پاسخ: «خیر»، بلکه اگر «ایمان» و «عمل صالح» نیز به دنبال آن بیاید، «گناهان» را به «حسنات» تبدیل می کند. قرآن کریم در این باره می فرماید: «کسی که باز گردد توبه کند و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، خداوند، گناهانش را به حسنات تبدیل می کند. زیرا خداوند، آمرزنده و مهربان است.»	۵

۸۶	پاسخ: توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است، نرود؛ زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت، باز هم باید توبه کند. به عبارت دیگر، اگر توبه کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در «عمل» از آن دوری نماید.
۸۷	پاسخ: توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با «گناه خود» ضایع کرده است، جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهمترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست (توحید عملی). توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه الهی را جبران کند؛ برای مثال: نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج، قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. البته، خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند.
۸۷	پاسخ: «حقوق معنوی» انسان ها بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است. اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده، اگر قلب پدر یا مادری بر اثر بی حرمتی فرزندی شکسته شده، اگر با توزیع کتاب یا راه انداختن یک شبکه اجتماعی همراه کننده در فضای مجازی، فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته، اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده، در واقع، «حقوق معنوی» افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده با تمام وجود به جبران حقوق از دست رفته بپردازد.
۸۸	پاسخ: اصلاح آن مشکل می شود و نیاز به تلاش های بزرگ و فعالیتهای اساسی و زیربنایی پیدا می شود تا آن جا که ممکن است نیاز باشد انسان های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از نابودی و تباهی برهانند و مانع خاموشی کامل هدایت شوند.
۸۵	پاسخ: دوره «جوانی»، زیرا دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی است درحالی که دوره پیری، دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود.
۸۲	پاسخ: همین که انسان (عبد) بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد که: «چقدر بد شد. کاش این را نمی کردم. چرا به فرمان و دستور خدا بی توجهی کردم؟» توبه، انجام شده و گناه، بخشیده می شود. امام باقر(ع) می فرماید: «برای توبه کردن، پشیمانی کافی است.» چنین انسانی واقعا در دل، «استغفر الله» را گفته است، گرچه آن را به زبان جاری نکرده باشد. اما اگر بر عکس باشد، یعنی با زبان «استغفر الله» بگوید ولی در قلبش، پشیمان نباشد چنین کسی توبه نکرده است.

درس هشتم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی - مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی (۳)	طراحی توسط استان: هرمزگان	سوالات درس هشتم
رشته: تجربی و ریاضی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	پایه: دوازدهم

ردیف	سوال	شماره صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار دشوار		
۱	الف) با توجه به آیه شریفه " أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمِ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ وَ اللَّهِ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ " زندگی محکم بر چه اساسی بنا می‌شود؟ ب) با توجه به آیه شریفه " وَ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا " مسیر دست یابی به سعادت چگونه آغاز شده و چگونه تداوم می‌یابد؟ ج) آیه شریفه " وَ لَا تَقْرَبُوا الزَّوْیَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا " به چه موضوعی اشاره دارد؟ توضیح دهید.	۹۵ ۹۴ ۹۹
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. متوسط		
۱	تنها شیوه مطمئن و قابل اعتماد پیش روی خردمندان و عاقبت اندیشان، زندگی است.	۹۵
۲	اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد و دارای پاداش اخروی است.	۹۷
۳	رایج شدن ارتباط جنسی خارج از شرع بازگشت به است.	۹۸
۴	اسلام فقط ورزشی که همراه با یا باشد را منع می‌کند.	۹۷
۵	اگر مصرف کالای خارجی سبب کشور شود. واجب است از خرید آن خودداری گردد.	۱۰۴
۶	کشورهای سلطه گر می‌کوشند تا از طریق برقراری روابط هدفمند کنترل کشورها را به دست گیرند.	۱۰۴
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید. ساده		
۱	میان سعادت انسان در دنیا و آخرت و بایدها و نبایدهای دین ارتباط و هماهنگی برقرار است.	۹۶
۲	تولید و توزیع فیلم ها و لوح های مبتذل که باعث فساد شود از گناهان صغیره است.	۱۰۲
۳	در عصر حاضر سبکی از زندگی اقتصادی که در غرب رایج شده مبتنی بر تولید انبوه کالا و مصرف فراوان است.	۱۰۳
د) کشف ارتباط (وصل کنید) متوسط		
۱	۱- ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. الف) شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم ب) توزیع انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی ج) استفاده از موسیقی خواه کلاسیک خواه سنتی و خواه مدرن د) شرط بندی در ورزش ها و بازی های معمولی	۱۰۱ ۱۰۲
	۲- واجب کفایی ۳- مستحب ۴- جایز و حلال ۵- جایز	

متوسط	(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۹۶	۱	مقصود از بنای زندگی بر لبه ی پرتگاه چیست؟
۹۷	۲	دو عملی که میان مردم عرب قبل از اسلام رایج بوده و اکنون نیز در برخی کشورهای جهان رواج دارد و موجب انحراف آنها گردیده است را نام ببرید.
۱۰۰	۳	روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن چه نام دارد؟
۱۰۴	۴	چرا قبل از ورود به کار تجارت باید با احکام تجارت آشنا شویم؟
۱۰۴	۵	تجارت با رژیم صهیونیستی چه حکمی دارد؟
۱۰۳	۶	طبق کلام پیامبر "ص" چند جزء عبادت به کسب حلال اختصاص دارد؟
۹۴	۷	اصطلاح تزکیه را تعریف کنید.
۹۶	۸	اصطلاح حکم و دستور را تعریف کنید.
متوسط	(و) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۹۸	۱	دو مورد از آثار زیانبار قمار را بنویسید.
۹۵	۲	چرا نمی توان بایدها و نبایدهای دینی را با قوانین بشری مقایسه کرد؟ با مثال توضیح دهید.
۱۰۰	۳	معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع چه چیزهایی هستند؟
۱۰۴	۴	یکی از مهم ترین عوامل عقب ماندگی و فاصله ی طبقاتی در کشورها کدام اند و چه نتایجی در پی خواهند داشت؟
		موفق و پیروز باشید

ردیف	پاسخنامه درس هشتم	صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	الف) تقوای الهی و خشنودی خداوند. ب) توبه از گناهان – عمل به دستورات مورد فرمان خداوند. ج) نهی از انجام عمل زنا، تا خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی افراد در معرض خطر قرار نگیرد.	۹۵ ۹۴ ۹۹
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	زندگی دینی	۹۵
۲	مستحب	۹۷
۳	دوران جاهلیت	۹۸
۴	قمار ، زیان آور	۹۷
۵	وابستگی	۱۰۴
۶	تجاری، اقتصادی	۱۰۴
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	صحیح	۹۶
۲	غلط	۱۰۲

۱۰۳	صحیح	۳
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۰۱ ۱۰۲	ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. الف) مستحب ب) واجب کفایی ج) جایز و حلال د) حرام	
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۹۶	دوری از زندگی دینی یا برگزیدن زندگی غیردینی	۱
۹۷	قمار و شراب	۲
۱۰۰	فرهنگ	۳
۱۰۴	تا گرفتار کسب حرام نگردیم.	۴
۱۰۰	حرام	۵
۱۰۳	عبادت ده جزء است که نه جزء آن کسب و کار حلال است.	۶
۹۴	پاک شدن از آلودگی ها که سبب رسیدن به رستگاری می شود تزکیه نام دارد.	۷
۹۶	هر دستور خداوند دلایل خاصی دارد که حکمت آن، حکم و دستور نامیده می شود.	۸
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۹۸	الف) کاری بیهوده است. ب) پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ سودی برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج) میان برنده و بازنده کینه و دشمنی پدید می آورد.	۱
۹۵	زیرا قوانین بشری اهداف محدود و کوچکی دارند. مثلاً نمی توان گفت چرا خداوند برای فلان گناه چنین مجازاتی قرار داده زیرا خداوند می داند که آن گناه مانعی بزرگ بر سر راه سعادت و نعمت های ابدی است. نعمت هایی که خداوند بخشی از آنها را به ما معرفی کرده و بخشی از آنها نیز که اخروی هستند در دنیا قابل توصیف نیست.	۲
۱۰۰	الف) اعتقاد به خداوند و یکتاپرستی - توحید ب) ایمان و اعتقاد به پیامبران الهی - نبوت ج) اعتقاد به معاد و پابندی به آن - معاد	۳
۱۰۴	اشرافی گری و تجمل گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی علاوه بر آثار منفی اقتصادی باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در بین مردم می شوند.	۴

درس نهم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی – مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		 دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی مستقر در استان کرمانشاه	
سؤالات درس: نهم (پایه های استوار)	کتاب: دین و زندگی ۳	طراح: همدان	
پایه : پایه دوازدهم	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	سال تحصیلی: ۱۴۰۳- ۱۴۰۲	
رد یف	سوال	صفحه	
الف (آیات/احادیث/اشعار			
۱	با توجه به آیه شریفه (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) به سوالات زیر پاسخ دهید: الف- مژده خداوند به اهل ایمان و افرادی که از عمل صالح برخوردار هستند را بنویسید. پاسخ: ۱- فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ پیش پروردگارشان اجر خواهند داشت ۲- وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ نه بیمی بر آنان است ۳- وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ و نه غمگین خواهند شد. ب- عبارت شریفه (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا) بیانگر چه توحیدی است؟ پاسخ: توحید عملی در بعد فردی ج- از عبارت شریفه (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) کدام معیار تمدن اسلامی مفهوم می گردد، نام ببرید. پاسخ: اولین معیار توحید و دومین معیار تمدن اسلامی آخرت گرایی	۱۰۹	
۲	با توجه به آیه شریفه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ..) به سوالات زیر پاسخ دهید: الف- یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی چیست؟ پاسخ: ولایت ظاهری یا اجرای قوانین الهی (اطاعت از خدا و پیامبر و اولی الامر) ب- وضعیت تمدن اسلامی (حکومت خلفای بنی امیه و بنی عباس) چگونه بود؟ پاسخ: آنان از ولایت الهی خارج شدند و آنان نه بر اساس دستورات الهی، بلکه بر اساس امیال خود حکومت می کردند. ج- آیه شریفه (أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ) به کدامیک از مراتب توحید اشاره دارد؟ پاسخ: توحید عملی در بعد فردی و اجتماعی	۱۱۰	
۳	برترین جهاد چیست و بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است ؟ پاسخ: سخن حقی که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد- عدالت طلبی	۱۱۰	

۱۱۶	حدیث « طلب علم بر هر زن و مرد واجب است» با کدام یک از آیات زیر در ارتباط است؟ پاسخ: گزینه ۱: ۱- قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ۲- لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۳- وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً	۴
۱۱۳	با توجه به آیه شریفه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف- آیه فوق، بیانگر کدام یک از معیار تمدن اسلامی است؟ پاسخ: معیار پنجم اصالت خانواده ب- خداوند در این آیه، در کنار آرامش همسران، به چیزی اشاره می کند؟ پاسخ: مودت و رحمت (جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً)	۵
۱۰۹	کدام آیه شریفه، به اولین و دومین معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ پاسخ: گزینه ۲ ۱- « فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ » ۲- « مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا » ۳- « وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا »	۶
۱۱۷	آیات زیر ، به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ الف- « قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ » پاسخ : معیار ششم خرد ورزی ب- « وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً.. » پاسخ : معیار پنجم اصالت خانواده ج- « لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ.. » پاسخ: معیار چهارم : عدالت طلبی د- « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ.. » پاسخ: معیار سوم ولایت الهی (اطاعت از خدا ، رسول خدا، ولی امر) و- «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ » پاسخ: معیار اول و دوم توحید محوری و آخرت گرایی	۷
۱۱۱	با توجه به آیه شریفه: « لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ.. » هدف از ارسال انبیای الهی با کتاب و میزان چه می باشد؟ پاسخ: تحقق عدالت اجتماعی (با قدرت مردم) به تعبیر قرآن لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ	۸
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۱۰	خلفای بنی امیه و بنی عباس بر اساس خود حکومت می کردند و آنان از دایره..... خارج شدند. پاسخ: امیال -ولایت الهی	۱
۱۱۰	قرآن کریم، افرادی که یتیمان را از خود طرد می کنند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی کنند، را به عنوان پاسخ: تکذیب کنندگان	۲
۱۱۶	از مهمترین کتابهای فلسفی جهان کتاب..... از می باشد. پاسخ: شفا- بوعلی سینا	۳
۱۱۶	همه‌انگهی میان دین و تفکر ازگفته های فیلسوف بزرگ اسلامی..... است. پاسخ: عقلی- ملاصدرا	۴
۱۱۶	اشتقاق و علاقه اجداد ما در جهان اسلام، به علم و دانش ، دلیل ساخت در کنار هر مسجدی در اکثریت شهرها شد. پاسخ: مدرسه	۵
۱۱۵	کسی که دوست دارد، نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان هستند، بهببگردد. پاسخ: جویندگان علم	۶
۱۱۳	در جامعه اسلامی، خانواده جایگاه ممتازی دارد و محل و رحمت است. پاسخ : مودت	۷
۱۱۴	اولین آیاتی که بر رسول خدا(ص) نازل شد، درباره..... بود. پاسخ: علم و دانش	۸
۱۱۱	پیامبر اکرم (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض های و برقراری فرهنگ در جامعه،کمال استفاده	۹

را می نمود. پاسخ: طبقاتی- مساوات		۰
(ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۰ -۹ ۱۱ ۲	۱ رسول خدا (ص) در کنار توحید، انقلاب عظیمی در جایگاه خانواده ایجاد کرد.	پاسخ: غ
۱۱ ۶	۲ آثار بوعلی سینا یکی از عوامل اصلی تحول اندیشه در اروپا محسوب می شود.	پاسخ: ص
۱۱ ۶	۳ توجه بیشتر اروپائیان به تفکر فلسفی و دانش طبیعی از نتایج توجه به آثار ابن سینا به شمار می آید.	پاسخ: ص
۱۱ ۰	۴ از نتایج معیار عدالت طلبی، ارزش والا برای مساوات و قسط در جامعه می باشد.	پاسخ: ص
۱۱ ۰	۵ یکی از ویژگی های جامعه عدالت محور، گرفتن حق مظلوم از ظالم به آسانی است.	پاسخ: ص
۱۱ ۴	۶ برخی از قسمتهای قرآن، بیانگر دعوت انسانها به تفکر و خرد ورزی می باشد.	پاسخ: غ
۱۱ ۴	۷ دعوت مکرر قرآن کریم به عدالت ورزی و تشویق های دائمی پیامبر اکرم(ص)، برپایی جامعه عدالت محور بود.	پاسخ: غ
۱۱ ۵	۸ هر شاگردی، که برای کسب علم با هر نیتی، به خانه عالمی رود، زمینی که بر آن راه می رود، برایش طلب آمرزش می کند.	پاسخ: غ
۱۱ ۷	۹ همسران رسول خدا(ص) از راویان حدیث محسوب می شوند.	پاسخ: غ
۱۱ ۴	۱۰ موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان، از موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر بود.	پاسخ: غ
۱۱ ۵	۱۱ عدم رنج و زحمت حضرت فاطمه (س) از پاسخگویی به سوالات متعدد، از نتایج معیار عقل گرایی محسوب می شود.	پاسخ: د
۱۱ ۳	۱۲ حضرت زینب(س) همراه پدر و پیام رسان نهضت عاشورا بودند.	پاسخ: غ
۱۱ ۲	۱۳ حضرت علی (ع)، اولین شخصی بودند، که پیامبر(ص) به دیدن ایشان می رفتند و جویای حال ایشان می شدند.	پاسخ: غ
۱۱ ۴	۱۴ پیامبر اکرم (ص) دعوت خود را در جامعه ای که سرشار از خرد ورزی بود، آغاز نمودند.	پاسخ: غ
۱۱ ۰	۱۵ بیان ویژگی های تکذیب کنندگان دین در آیات قرآن، به منظور نفی حاکمیت ستمگران و طاغوتیان می باشد.	پاسخ: غ
۱۱ ۴	۱۶ اولین آیه ای که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، درباره توحید بود.	پاسخ: غ
۱۱ ۰	۱۷ در جامعه عدالت محور، امکان رشد برای همه انسانها فراهم است.	پاسخ: ص
۱۱ ۴	۱۸ پیامبر اکرم (ص) از هر فرصتی برای دعوت به خرد ورزی، استفاده می کردند.	پاسخ: غ
۱۱ ۷	۱۹ زنان مدینه، برای بهره مندی دانش در کلاس علمی حضرت فاطمه (س) شرکت می کردند.	پاسخ: ص
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
از ۱۰۹ تا ۱۱۶	سوالات	پاسخها
	۱- لَيَقُومَنَّ النَّاسُ بِالْقِسْطِ	الف- معیار عدالت طلبی
	۲- وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةَ وَرَحْمَةً	ب- معیار اصالت خانواده(احیای منزلت زن)
	۳- وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ	پ- معیار پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت

		-آزاد بودن حق تحصیل برای زنان - بنای نظام اجتماعی بر پایه قوانین و	د- معیار اصالت خانواده(احیای منزلت زن) و- أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الامر منكم
		-فراهم آمدن امکان رشد برای همه انسانها یا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ	ل-معیار عدالت طلبی ع-معیار تعقل و خردورزی(عقل گرایی)
		۸-رفت و آمد شاگرد به خانه عالم	ر-معیار تعقل و خرد ورزی(عقل گرایی)
		۹-بنا کردن مدرسه کنار هر مسجد	ص-معیار دانش و خرد ورزی(عقل گرایی)
		۱۰-عدم رنج و زحمت حضرت فاطمه سوالات متعدد	ض-معیار دانش و خردورزی(عقل گرایی)
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۱۱۰	۱	یکی از ویژگی هایی که قرآن کریم در مورد اوصاف نمازگزاران ذکر می کند را بیان کنید. پاسخ: آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار دادند.	
۱۱۰	۲	بیان ویژگی تکذیب کنندگان و اوصاف نمازگزاران در آیات قرآن کریم، بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی می باشد؟ پاسخ: معیار چهارم ، عدالت طلبی	
۱۱۱	۳	ماجرای سپاه مسلمانان با سپاه ساسانیان، نتیجه توجه به کدام معیار تمدن اسلامی بود؟ پاسخ: عدالت طلبی	
۱۱۶	۴	چرا در جهان اسلام در اکثریت شهرها، در کنار هر مسجد، مدرسه ای بنا شد؟ پاسخ: شوق و علاقه زیاد نیاکان ما به دانش در جهان اسلام سبب انجام این کار شد.	
۱۱۷	۵	یکی از خصوصیات فرهنگ علمی دوره اسلامی را بنویسید. پاسخ: منحصر نبودن علم به طبقه یا قشری خاص بود.	
۱۱۰	۶	قرآن ،تکذیب کنندگان دین را چگونه معرفی می کند؟ پاسخ: یتیمان را از خود می رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی نمایند.	
۱۱۲	۷	پیامبر اکرم (ص) چگونه تحولی عظیم در جایگاه خانواده و زن ایجاد کردند؟ پاسخ: با گفتار و رفتار خویش	
۱۱۰	۸	برپایی جامعه ای که در آن امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد، در راستای تحقق کدام معیار تمدن اسلامی است؟ پاسخ: معیار عدالت طلبی	
۱۱۱	۹	به چه علت، تا مدتی پس از رسول خدا (ص)، توجه به معیار «عدالت محوری» وجود داشت؟ پاسخ: به دلیل «پیامهای مکرر قرآن کریم» و «سیره و روش پیامبر».	
۱۱۲	۱۰	مطابق فرمایش پیامبر اکرم(ص) خداوند در روز قیامت، قطعاً چه کسانی را شاد خواهد کرد؟ پاسخ: مردی که زنی از محارم خود را شاد کند.	
۱۱۰	۱۱	چه عواملی باعث شد، فاصله طبقاتی و فقر و بی توجهی به محرومان زشت محسوب شود ؟ پاسخ: رفتار پیامبر اکرم (ص) و بیانات قرآن کریم، فضایی بوجود آورد که فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده شود و مساوات و قسط، ارزشی والا تلقی گردد.	
۱۱۲	۱۲	عناصر اصلی برنامه پیامبر اکرم(ص) در تبیین جایگاه خانواده را بنویسید؟ پاسخ: احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او	
۱۰۹	۱۳	مهم ترین و اولویت ترین معیار تمدن اسلامی را بنویسید. پاسخ: معیار توحید محوری	
۱۱۴	۱۴	بجز دعوت مکرر قرآن به خردورزی و دانش، چه عامل دیگری، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟ پاسخ: نزول تدریجی آیات قرآن کریم	
گزینه مناسب را انتخاب کنید:			
۱۰۹	۱	رسول اکرم (ص)از همان ابتدای دعوت، مردم را با کدام عبارت به یکتاپرستی دعوت کرد؟ پاسخ: گزینه ۴ ۱- یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ.. ۲-«مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» ۳- اقم الصلوه لذکری ۴- ای مردم بگویند " معبودی جز الله نیست" تا رستگار شوید.	

۱۱۲	سخن پیامبر اکرم(ص): "سرشار از لطف، آماده کمک به پدر و مادر، انس گیرنده، باعث برکت، ریزبین، هنرمند و ظریف کار" را درباره چه کسانی فرموده اند؟ پاسخ: ۲ ۱- پسران ۲- دختران ۳- کودکان ۴- -
۱۱۵	حضرت فاطمه زهرا درباره چه چیزی فرمودند؟ "مزد من از مجموع مرواریدهایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند، بیشتر است"؟ پاسخ: گزینه ۱ ۱- خدمت به خلق خدا ۲- نماز شب ۳- ولایت پذیری ۴- انجام واجبات و ترک محرمات
۱۱۶	آثار چه کسی، یکی از عوامل اصلی تحول اندیشه در اروپا و توجه بیشتر اروپاییان به تفکر فلسفی و دانش طبیعی محسوب می شود؟ پاسخ: گزینه ۲ ۱- ملاصدرا ۲- بوعلی سینا ۳- علامه طباطبایی ۴- زکریای رازی
۱۱۰	عبارت قرآنی: «در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده اند» در توصیف کدام گروه است؟ ۱- نماز گزاران ۲- روزه داران ۳- هیچکدام پاسخ: گزینه ۱
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۱۱۰	جامعه عدالت محور: پاسخ: جامعه ای که در آن مظلوم به آسانی بتواند حق خود را از مظلوم بستاند و امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد.
۱۱۰	برترین جهاد: پاسخ: سخن حقی که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۱۰۹	دومین معیار تمدن اسلامی را نام ببرید و پیامبر اسلام(ص) در این زمینه چه اقدامی انجام دادند؟ پاسخ: معیار آخرت گرایی، پیامبر اکرم (ص) در کنار دعوت به توحید، افق انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی آخرت آشنا کرد.
۱۱۳	علت اینکه، در دوره تمدن اسلامی، برخی رفتارهای جاهلی نسبت به زن، مجددا آشکار شد، چه بود؟ پاسخ: با توسعه سرزمین های اسلامی و شکل گیری حکومت هایی که پیامبر و یارانش را اسوه و سرمشق خود قرار نمی دادند، بار دیگر برخی رفتارهای جاهلی نسبت به زن پدیدار شد.
۱۱۴	سد خرفه گرایی و جاهلیت در دوره تمدن اسلامی چگونه شکسته شد؟ پاسخ: نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر آن به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دانی پیامبر خدا از سوی دیگر باعث شد، سد جاهلیت و خرافه گرایی شکسته شود و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.
۱۱۴	دلیل اینکه یکی از جاهل ترین جامعه زمان پیامبر خدا(ص)، مشتاق علم گردید چه بود؟ پاسخ: ۱- نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر آن به خرد ورزی و دانش از یک طرف ۲- تشویق های دانی پیامبر خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن وز را مشتاق علم ساخت.
۱۱۴	نمونه هایی از آثار خرافات و نشانه های جهل در جامعه جاهلی، زمان پیامبر خدا (ص) را نام ببرید. پاسخ: مردم جامعه جاهلی زمان پیامبر خدا (ص) شعر می سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی، و بت پرستی. برای آمدن باران آتش می افروزدند، شتر سالم را با آهن حرارت دیده، داغ می زدند، تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد.
۱۱۱	وضعیت عدالت طلبی در دوره تمدن اسلامی چگونه بود؟ با توجه به «پیامهای مکرر قرآن کریم» و «سیره و روش پیامبر» تا مدتی پس از رسول خدا (ص)، توجهی به معیار «عدالت محوری» وجود داشت؛ گفتگوی که میان فرمانده سپاه یزدگرد سوم با فرمانده سپاه مسلمانان رخ داد، می تواند نشان دهنده توجه به این معیار باشد.
۱۱۱	گفتگوی میان فرمانده سپاه یزدگرد سوم با فرمانده سپاه مسلمانان بیانگر چه بود؟ پاسخ: بیانگر این حقیقت که با توجه به «پیامهای مکرر قرآن کریم» و «سیره و روش پیامبر» تا مدتی پس از رسول خدا (ص)، توجهی به معیار «عدالت محوری» وجود داشت.

۱۱۳	۸	چرا خانواده پیامبر (ص)، الگوی تمام عیار، «عفاف»، «حیا» و «پوشش اسلامی» بودند؟ پاسخ: تا به دیگر مؤمنین بیاموزند که توجه به مقام و منزلت زن، به معنی بی بند و باری، نگاه ابزاری به او و متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست.
۱۱۰	۹	ویژگی های جامعه عدالت محور را بیان کنید. پاسخ: ۱- مظلوم به آسانی بتواند حق خود را از مظلوم بستاند ۲- امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد.
۱۰۹ تا ۱۱۶	۱۰	برخی از معیارهای تمدن اسلامی را نام ببرید. پاسخ: ۱- توحید محوری ۲- آخرت گرایی ۳- اطاعت از خدا و رسول اکرم (ص) و اولی الامر (ولایت الهی) ۴- عدالت طلبی ۵- اصالت خانواده ۶- عقل گرایی (تفکر و خرد ورزی)
۱۱۳	۱۱	ویژگی های منفی «جایگاه زن در دوره تمدن اسلامی» را تحلیل کنید. پاسخ: با توسعه سرزمین های اسلامی و شکل گیری حکومت هایی که پیامبر(ص) و یارانش را اسوه و سرمشق خود قرار نمی دادند، بار دیگر، «برخی» از «رفتارهای جاهلی» نسبت به زن پدیدار شد. حاکمان بنی امیه و بنی عباس و بسیاری دیگر از حاکمانی که در سرزمین های اسلامی بودند، حرمسرا تشکیل دادند و زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند.
۱۰۸	۱۲	برای تحقق جامعه ای بر اساس معیارهای اسلامی چه اقدامی باید انجام داد؟ پاسخ: لازم است ۱- ابتدا معیارهای یک تمدن اسلامی را که قرآن کریم و پیشوایان به ما معرفی کرده اند، بشناسیم ۲- برای تحقق هرچه بهتر آنها در جامعه، برنامه ریزی و تلاش کنیم.
۱۱۴	۱۳	وضعیت تحصیل زنان در تمدن اسلامی را توصیف کنید. پاسخ: تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت.
۱۱۶	۱۴	دیدگاه ملاصدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی درباره هماهنگی میان دین و تفکر عقلی را بیان کنید. پاسخ: ملاصدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی درباره هماهنگی میان دین و تفکر عقلی می گوید «نمی شود قوانین این دین بر حق الهی، که چون خورشید روشن و درخشان است، با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد. نیست باد آن فلسفه ای که قوانینش با کتاب قرآن و سنت رسول خدا (ص) و انمه (ع) اظهار مطابقت نداشته باشد.
۱۱۷	۱۵	چگونه دنیای اسلام در مورد سلامتی و درمان، متحول گردید؟ پاسخ: دستورات ساده ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد.
۱۱۳	۱۶	در خانواده پیامبر اکرم (ص) چه زنانی و چگونه تاریخ ساز بوده اند؟ پاسخ: ۱- حضرت خدیجه (س) حامی بزرگ پیامبر اکرم (ص) در دوران اولیه و بسیار سخت بعثت، ۲- حضرت فاطمه (س) همراه پدر و حامی بزرگ همسرش، حضرت علی (ع) ۳- حضرت زینب (س) در کنار برادر و پیام رسان نهضت عاشورا
۱۰۹	۱۷	گذر از عصر جاهلیت به عصر «اسلام» نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ پاسخ: نیازمند تغییر در نگرش (طرز فکر و دیدگاه) انسانها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی «فردی» و «اجتماعی» مردم بود.

درس دهم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی - مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی	طراحی توسط استان: یزد	سوالات درس: دهم
رشته: تجربی - ریاضی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	پایه: دوازدهم
ردیف	سوال	شماره صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	با تدبر در آیه ۱۲۵ سوره نحل " ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ..... " (الف) روشهای صحیح دعوت به دین الهی را بنویسید. روش اول : روش دوم : (ب) این آیه اشاره به کدام برنامه پیشنهادی در حوزه علم دارد.	۱۳۲
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	باید استعدادهای یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای واقعی کلمه شود.	۱۳۱
۲	مصرف گرایی انسان را از اساسی ترین نیاز خودیعی غافل می سازد.	۱۳۰
۳	پیام اسلام پیامی مطابق با انسانها است.	۱۳۲
۴	دین اسلام یک دین منطقی و است و هر آموزه و حکم آن براساس تنظیم شده است.	۱۳۲
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	توجه به قانون از آثار مثبت حوزه عدل و قسط می باشد.	۱۳۳
۲	در میان غربیان جدید، دیگر هیچ گونه ضابطه و معیار مذهبی و اخلاقی که منشا الهی داشته باشد معنا ندارد.	۱۳۶
۳	اکنون جوامع غربی دریافته اند که علوم تجربی تنها رمز سعادت ملتهاست.	۱۳۰
۴	طبق آموزش قرآن کریم سومین روش صحیح تبلیغ دین موعظه حسنه است.	۱۳۲
د) کشف ارتباط (وصل کنید).		
۱	رهبران مانع نشر نظریات جدید دانشمندان می شدند.	الف) ترسیم چهره عقلانی و منطقی در اسلام
۲	پایه های استقلال یک کشور را تقویت می کند.	ب) مشارکت مردم در تشکیل حکومت
۳	عامل خروج حکومت های استبدادی و موروثی.	ج) تلاش برای پیشگام شدن در علم
۴	نمی توان با تعصب های جاهلانه اسلام را تبلیغ کرد.	د) کلیسا و تعالیم تحریف شده

ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱	مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان چیست ؟	۱۳۳
۲	جدی ترین آسیب مصرف گرایی چیست ؟	۱۳۰
۳	کدام تمدن برای اروپا که مدتها گرفتار بت پرستی بود به عنوان حرکت روبه جلو محسوب می شود.	۱۲۷
۴	درچه صورت قدرت تاثیرگذاری ما بر تمدن جدید اروپا بیشتر خواهد بود ؟.	۱۲۷
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱	منظور از حکمت در آیه ۱۲۵ سوره نحل " ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ " چیست ؟	۱۳۱
ز) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱	هدف از ایجاد مکاتب و فرقه هایی به نام مکاتب عرفانی و معنوی چه بود ؟ این امر چه نتیجه ای داشت ؟	
۲	ظهور پدیده استعمار از پیامدهای منفی تمدن جدید در کدام حوزه بود ؟ و چه پیامدهایی برجای گذاشت؟ (۴مورد)	۱۳۳
۳	توضیح دهید در تمدن جدید چگونه جهان به دو قطب فقیر و غنی تبدیل می شود .	۱۳۴
۴	۴مورد از مهمترین عوامل استحکام نظام اسلامی را بنویسید.	۱۳۵

ردیف	پاسخنامه درس دهم	شماره صفحه
الف (آیات/احادیث/اشعار		
۱	الف (روش اول : دانش استوار روش دوم : اندرز نیکو روش سوم: مجادله ب) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام	۱۳۲
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱	عالم	۱۳۱
۲	پرورش و تکامل بُعد معنوی و متعالی خویش	۱۳۰
۳	فطرت	۱۳۲
۴	استدلالی - حکمت الهی	۱۳۲
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱	ص ● غ ○	۱۳۳
۲	ص ● غ ○	۱۳۶
۳	ص ○ غ ●	۱۳۰
۴	ص ○ غ ●	۱۳۲
د) کشف ارتباط (وصل کنید).		
۱	۱ ○ د	۱۲۸
۲	۲ ○ ج	۱۳۱
۳	۳ ○ ب	۱۳۳

۴	۴ ○ الف	۱۳۲
(ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱	استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور	۱۳۳
۲	تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون	۱۳۰
۳	تمدن دوم اروپا یا تمدن دوره قرون وسطی	۱۲۷
۴	هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد	۱۲۷
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱	حکمت : دانش استوار و پایدار که تغییر نمی‌کند.	
(ز) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱	کسب مقام و شهرت - به دلیل آنکه برآمده از آموزه های وحیانی نیستند، نتیجه ای جز سردرگمی برای بشر تشنه امروز نداشته اند.	۱۳۱
۲	عدل و قسط - ذخایر گران قیمت آنها را، از آثار باستانی و کتاب های خطی گرفته تا جواهرات و منابع طبیعی و معدنی، به کشور خود ببرند و برای آن ملت ها فقر را بر جا گذارند. میلیون ها آفریقایی از این قاره ربوده شدند و به مالکیت اروپاییان و آمریکایی ها درآمدند و به عنوان برده در مزرعه ها، کارخانه ها و معادن به کارهای طاقت فرسا وادار شدند.	۱۳۳
۳	شکل گیری نظام های سیاسی جدید، بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود. صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین ها فروختند. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.	۱۳۴
۴	استحکام پایه های اقتصادی - تلاش برای کاهش فقر- توسعه عدالت در همه ابعاد - تقویت اتحاد ملّی - انسجام اسلامی - مشارکت عمومی - عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر	۱۳۵

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در **استان کرمانشاه**

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

سپاس از توجه نیکتان

سپاس ویژه از همکاران بزرگواری که در تهیه ، گردآوری و ویرایش این مجموعه با دبیرخانه دین و زندگی همکاری داشته اند.

خانم ها و آقایان :

سحر حقیقی پاک - فرح توحیدی - اکرم قمشهء - نصرت بانوعزیزی - ندا کرانی - لعلیا ثمری -
رومینا شاهین فرد - سیما صفدری - سیوان علیمزادی - حجت الاسلام محمد بابایی - نسرین
رحیمی - سید رضا معصومی - آرزو زاهدی - مرتضی قاطعی - زهرا کرم بین - زهرا محمدی -
غلام زاهدی - مهدیه شریفی پور - بهارک بسامی - سیما خضریان - علی دهقان منشادی